

MILLIY TIKLANISH

8 (544) ● 2019 йил 27 февраль, чоршанба ● Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси

ЎзМТДП — www.mt.uz

Тахририят — www.milliytiklanish.uz

2008 йил 30 октябрдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКISTОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ АҚШ ДАВЛАТ КОТИБИНИНГ ЖАНУБИЙ ВА МАРКАЗИЙ ОСИЁ МАСАЛАЛАРИ БЎЙИЧА ЁРДАМЧИСИ ВАЗИФАСИНИ БАЖАРУВЧИСИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президентини Шавкат Мирзиёев 26 февраль кунини Ўзбекистон – АҚШ сиёсий маслаҳатлашувларининг навбатдаги давраида иштирок этиш учун мамлакатимизга келган АҚШ Давлат котибининг Жанубий ва Марказий Осиё масалалари бўйича ёрдамчиси вазифасини бажарувчи Элис Уэллсни қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари меҳмонни кутлар экан, ўзаро ишонч ва ҳурматга асосланган икки томонлама муносабатлар изчил ривожланишини таъкидлади. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил май ойида Америка Қўшма Штатларига расмий ташири стратегик шерикликнинг янги даврини бошлаб берган тарихий воқеа бўлгани қайд этилди. Турли даражаларда фаол мулоқот олиб борил-

моқда, томонлар учун манфаатли йўналишлар бўйича кўп қиррали ҳамкорлик изчил ривожланмоқда. Шу маънода, долзарб масалалар ва икки томонлама ҳамкорликни мустаҳкамлаш истиқболларини муҳокама қилиш учун сиёсий маслаҳатлашувлар механизмидан янада самарали фойдаланиш муҳимлиги таъкидланди. АҚШнинг етакчи компания ва банклари билан савдо-иқтисодий ва инвестициявий-технологик ҳамкорликни янада кенгайтириш масаласига алоҳида эътибор қаратилди. Ўтган йили октябрь ойида АҚШ савдо вазири У.Роснинг Ўзбекистонга ташири доирасида Тошкент шаҳрида илк бор ташкил этилган Америка бизнеси ҳафталигини ўтказиш амалиётини давом эттириш зарурлиги алоҳида таъкидланди. Учрашувда Афғонистондаги вазиятни тинч йўл билан ҳал этиш, ушбу мамлакатни минтақавий сав-

до-иқтисодий ҳамкорликка фаол жалб қилиш масалалари юзасидан фикр алмашилди. Элис Уэллс Президентимиз Шавкат Мирзиёевга самимий қабул учун миннатдорлик билдириб, Америка Қўшма Штатлари Президентини Дональд Трамп ва Давлат котиби Майкл Помпеонинг саломини етказди. Америкalik дипломат Ўзбекистон пойтахтида сиёсий маслаҳатлашувларнинг еттинчи давраси муваффақиятли ўтказилганидан мамнунлигини билдирди. Меҳмон Ўзбекистонда иқтисодиётни модернизация қилиш, фуқаролик жамиятини ривожлантириш ва давлат бошқарувини такомиллаштириш борасида амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотларни юксак баҳолади. АҚШнинг мамлакатларимиз ўртасидаги кўп қиррали шерикликни янада мустаҳкамлаш ва кенгайтириш борасидаги интилиши қатъий экани таъкидланди.

ЎЗА

Ўзбекистон Республикаси Президентини Шавкат Мирзиёев 26 февраль кунини Туркия Республикаси Президентини Режеп Таййип Эрдоғон билан телефон орқали мулоқот қилди.

ЎЗБЕКISTОН ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ТУРКИЯ ПРЕЗИДЕНТИ БИЛАН ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МУЛОҚОТИ ТЎҒРИСИДА

Мулоқот аввалида давлатимиз раҳбари Туркия Президентини туғилган кунини билан самимий табриклаб, эзгу тилаklarини билдирди. Давлат раҳбарлари Ўзбекистон билан Туркия ўртасидаги дўстлик, стратегик шериклик ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик муносабатлари тобора мустаҳкамланиб бораётганини алоҳида мамнуният билан қайд этдилар. Ўзаро савдо ҳажми жадал суръатларда ортмоқда. 2018 йил якунларига кўра товар айирбошлаш 40 фоизга ошди. Туркиянинг етакчи компаниялари иштирокида инвестиция ва инновациялар, энергетика, қишлоқ хўжалиги, инфратузилмани модернизация қилиш, туризм ва бошқа соҳаларда йирик қўшма лойиҳалар амалга оширилмоқда. Бугунги кунда Ўзбекистонда Туркия инвестициялари иштирокида 655 қўшма

корхона фаолият юритмоқда, уларнинг 270 таси ўтган йили ташкил этилган. Маданий-гуманитар алмашув кенгайиб бормоқда, туризм соҳасида ҳамкорлик фаол ривожланмоқда. Кейинги бир йилда мамлакатимизга ташриф буюрган туркиялик сайёҳлар сони 2 баробар кўпайди. Давлат раҳбарлари сиёсий, савдо-иқтисодий, инвестициявий, молиявий, маданий-гуманитар ва бошқа соҳаларда олий даражада эришилган келишувларни тўлиқ амалга ошириш муҳимлигини қайд этдилар. Мулоқот сўнггида Ўзбекистон билан Туркия ўртасидаги стратегик шерикликни янада мустаҳкамлаш ва кўп қиррали ҳамкорликни кенгайтиришга ҳар томонлама қўмақлашишга тайёрлик яна бир бор таъкидланди.

ЎЗА

ҲУДУДЛАРНИ КОМПЛЕКС РИВОЖЛАНТИРИШ БЎЙИЧА ҚЎШИМЧА ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

Ўзбекистон Республикаси Президентини Шавкат Мирзиёев 26 февраль кунини ижтимоий-иқтисодий ривожланишдан ортда қолётган ҳудудлар масалаларига бағишланган йиғилиш ўтказди.

Мамлакатимиз иқтисодиётини барқарор ривожлантириш, ҳудудлар фаровонлиги ва аҳоли турмуш даражасини оширишга қаратилган кенг қўламли чора-тадбирлар белгиланган. Уларни самарали амалга ошириш мақсадида давлатимиз раҳбарининг фар-

монларига мувофиқ, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги ҳамда Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги ташкил этилди. Ҳудудлар ва тармоқларни комплекс ривожлантириш, ишлаб чиқариш қувватларини мутаносиб жойлаштириш Иқтисодиёт ва саноат вазирлигининг, тармоқ ва ҳудудий инвестиция дастурлари ишлаб чиқиши ҳамда амалга оширилишини таъминлаш, корхона ва ташкилотларнинг экспорт фаолиятини мувофиқлаштириш Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлигининг асосий вазифалари этиб белгиланди. Энди маъzur вазирликлар ўзаро му-

вофиқ ишлаб, бозор талаблари асосида мавжуд имкониятларни тўлиқ ишга солиш, ҳудудлар ва тармоқларни жадал ривожлантириш чораларини кўради. Бугунги кунда ялпи ички маҳсулотда саноатнинг улушини оширишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бу борада қатор лойиҳалар ишлаб чиқилмоқда. Давлатимиз раҳбари ақсарият лойиҳалар инфратузилма қулай бўлган туманларга жойлаштирилиб, бошқа ҳудудлар эътибордан четда қолмаслиги лозимлигини таъкидлади. Мамлакатимиздаги 32 та туманда саноатнинг улуши вилоят кўрсат-

кичининг 3 фоизига ҳам етмаслиги танқид қилинди. Ушбу туманларнинг географик жойлашуви, хомашё базаси, меҳнат ресурсларидан янада кенг фойдаланиш имкониятлари мавжудлиги қайд этилди. Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Инвестиция ва ташқи савдо вазирлиги, Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитасига ҳар бир туман кесимида қазилма бойликлар захирасидан келиб чиқиб, уларни саноатлаштириш бўйича инвестиция лойиҳаларини шакллантириш вазифаси қўйилди.

2-бет

Давра суҳбати

САЙЛОВ КОДЕКСИ

амалдаги 5 та қонунда ифодаланган нормаларни мужассамлаштиради

Ўзбекистон сайлов қонунчилиги мунтазам такомиллашиб бормоқда. Сайлов кодекси ишлаб чиқилгани ҳам бунинг ёрқин далилидир. Қолбуки, дунёнинг кўплаб мамлакатлари бундай ҳужжатни қабул қилмаган. Негаки, кодекс устида ишлаш жиддий ёндашув ва катта меҳнат талаб этади.

Президентимиз 2017 йил 22 декабрда Олий Мажлисга йўллаган илк Мурожаатномасида Ўзбекистон Республикасининг Сайлов кодексини ишлаб чиқиш масаласини кун тартибига қўйган эди. Ушбу муҳим ҳужжатни тайёрлаш Ҳаракатлар стратегиясининг 2018 йил — "Фаол тадбиркорлик, инновацион ғоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили"да амалга оширишга оид Давлат дастурига киритилди. Ушбу кодекснинг лойиҳасини тайёрлаш жараёнида Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси фракцияси аъзолари ҳам фаол иштирок этди, халқаро тажриба ва экспертлар фикри ўрганилди.

3-бет

Депутат ҳисобот беради

ХАЛҚ ВАКИЛИ УЧУН МАСАЛАНING КАТТА-КИЧИГИ БЎЛМАЙДИ

Ўзбекистон Республикаси Президентини Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида давлат ва жамиятни модернизация қилиш, ушбу жараёнда парламент ва сиёсий партияларнинг ролини янада ошириш борасида амалга оширилаётган кенг қўламли демократик ислохотлар натижасида бузун миллий парламент, парламент аъзолари ҳамда сиёсий партиялар фаолияти мутлақо янги ва замонавий ёндашувлар асосида ташкил этилмоқда. Бу эса парламент фаолиятини сифат жиҳатдан янги bosқичга олиб чиқишга, депутатларнинг ўз ваколатларидан самарали фойдаланишига хизмат қилаётган. Маъzur жараёнда, айниқса, сиёсий партияларнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракциялари аъзолари фаоллиги ва ташаббускорлиги ғоятда муҳим мезон ҳисобланади.

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзоси **МУХТАБАР ҲУСАНОВА** билан суҳбатимизда депутатнинг 2018 йилдаги фаолиятига ана шундай нуқтаи назар билан ёндашдик. Мулоқот давомида унинг нафақат бир йиллик фаолияти, балки бугунги сиёсий жараёнлар, парламент ролини оширишга қаратилган ислохотлар аҳамияти борасидаги фикрлари билан ҳам қизиқдик. — Бугун, дарҳақиқат, парламент фаолияти ривожланиб, унинг ҳаётимиздаги ўрни

ва аҳамияти тобора юксалиб бормоқда, — дейди М. Ҳусанова. — Бунда 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси, Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2017 йил 12 июлдаги Олий Мажлис палаталари, сиёсий партиялар ҳамда Ўзбекистон Экологик ҳаракати вакиллари билан бўлиб ўтган видеоселектор йиғилишидаги маърузаси ҳамда Олий Мажлисга Мурожаатномаларида белгилаб берилган устувор вазифалар муҳим ўрин тутмоқда.

4-бет

Ташаббусдан сўнг...

СЕССИЯ ҚАРОРЛАРИ ҚАЙ ДАРАЖАДА ИЖРО ЭТИЛМОҚДА?

Маданий ёдгорликлар, тарихий жойлар, меъморий обидаларни бутун инсоният учун қимматли осори атиқалар сифатида асраб-авайлаш ва қайта тавмирлаш ишларига қўмақлашиш Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг устувор вазифаларидан саналади. Партия ташкилотлари ва депутатлик бир-лашмалари бу борада қатор амалий ишларни бажариб келмоқда.

Ҳусан, 2018 йилда барча партия ташкилотлари ва депутатлар тегишли мутасаддилар иштирокида жойлардаги маданий мерос объектлари ҳолатини ўрганиди, уларни хатловдан ўтказди. Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлигига партия томонидан ўрганилган 7 минг 200дан ортиқ моддий маданий мерос объекти ҳақида ҳудудлар кесимида фотобельбоғлар жамланмаси ҳамда уларнинг электрон нусхалари тақдим қилинди. Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлардаги ЎзМТДП гуруҳлари ҳудудлардаги ўрганишлар ҳамда "Маданий мерос объектларини муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунининг жойлардаги ижроси юзасидан маҳаллий Кенгашлар сессияларига ташаббус-масалалар киритмоқда. Жумладан, 2018 йилда 33 та маҳаллий Кенгаш сессиясида маданий меросни муҳофаза қилишга оид масалалар қўриб чиқилди ҳамда Кенгашларнинг тегишли қарорлари қабул қилинди.

4-бет

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
фармойиши

II ХАЛҚАРО МАҚОМ САНЪАТИ АНЖУМАНИНИ ЎТКАЗИШГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИШ ЧОРА- ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбек миллий мақом санъатини асраб-авайлаш ва ривожлантириш, унинг ноёб намуналарини кенг тарғиб этиш, ёш авлод қалбида санъатга бўлган меҳр-муҳаббат туйғуларини камол топтириш, халқлар ўртасидаги дўстлик, биродарлик ришталарини янада мустаҳкамлаш, маданий-маънавий муносабатлар доирасини халқаро миқёсда кенгайтириш, жаҳон ҳамжамиятида мақом санъати нуфузини янада ошириш, шунингдек, навбатдаги Халқаро мақом санъати анжуманига ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўриш ва уни юксак савидада ўтказиш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 17 ноябрдаги “Ўзбек миллий мақом санъатини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3391-сонли қарори билан Шаҳрисабз шаҳрида ҳар икки йилда бир марта ўтказилиши белгиланган **Халқаро мақом санъати анжуманини** (кейинги ўринларда Анжуман деб юритилади) **иккинчи марта 2020 йил сентябрь ойининг биринчи ярмида** ўтказиш юзасидан Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги, Ўзбекистон композиторлари ва бастакорлари уюшмаси ҳамда Қашқадарё вилояти ҳокимлигининг таклифи маъқуллансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 6 апрелдаги “Халқаро мақом санъати анжуманини ўтказиш тўғрисида”ги ПҚ-3656-сонли қарори билан тасдиқланган **Халқаро мақом санъати анжуманига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича ташкилий қўмитага** қуйидаги вазифалар юклансин:

Анжуманга тайёргарлик кўриш ишларини 2019 йилнинг апрель ойидан бошлаш бўйича “йўл харитаси”ни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш; ўтказилиши режалаштириладиган Анжуманнинг аниқ саналарини 2019 йилнинг декабрь ойига қадар белгилаш;

2019 йил 1 апрелдан бошлаб республика ва жаҳон миқёсида Анжуман тарғиботини ташкил этиш, унинг доирасида ўтказиладиган танлов шартлари ва илмий-амалий конференция мавзусини эълон қилиб бориш;

2020 йил 1 июнга қадар республикамиз ҳудудларида мақом ансамблларининг концерт дастурлари, **“Ёш мақом ижрочилари”**, бастакорлар ўртасида **“Мақом йўлида яратилган энг яхши асар”** каби номинациялар бўйича республика танловлари ҳамда таниқли мақомшунос олимлар, тажрибали мақом ижрочилари иштирокида ижодий учрашувлар ва маҳорат дарсларини ташкил этиш ва ўтказиб бориш;

2020 йил 1 августга қадар Анжуман доирасида **“Мақом санъатини ривожлантириш истиқболлари”** мавзусида ўтказиладиган халқаро илмий-амалий конференция дастурини ишлаб чиқиш, шунингдек, Анжуманда иштирок этадиган хорижий ҳамда маҳаллий мусиқашунос ва мақомшунос олимлар, таниқли санъаткорлар, етук мутахассислар, фахрий меҳмонлар рўйхатини шакллантириш;

Шаҳрисабз шаҳридаги **Мақом музейи**ни ушбу санъатга оид тарихий, илмий-ижодий манбалар, қадимий ва замонавий чолғу асбоблари ва бошқа янги экспонатлар билан бойитиш чораларини кўриш;

Анжуманга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ бошқа масалаларни ҳал этиш.

3. Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлигининг Ўзбек миллий мақом санъати маркази Анжуманга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича буюртмачи этиб белгилансин.

Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги 2020 йил 1 апрелга қадар Анжуманга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан

боғлиқ сарф-харажатлар сметасини белгиланган тартибда тасдиқласин.

4. Қашқадарё вилояти ҳокимлиги: икки ой муддатда Шаҳрисабз шаҳрида Анжуманни ўтказиш учун зарур маданий инфратузилма иншоотлари ва ижтимоий объектлар барпо этиш бўйича таклифлар ишлаб чиқиши;

2020 йилнинг 1 августига қадар Шаҳрисабз шаҳрида ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари амалга оширилиши, Анжуман ўтказиладиган саҳна ва майдонларнинг талаб даражасида тайёрланиши;

Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси билан биргаликда Шаҳрисабз шаҳрининг туризм салоҳиятини ошириш, инвестицияларни фаол жалб қилиш, тадбиркорлик ташаббусларини қўллаб-қувватлаш мақсадида 2020 йилнинг март ойига қадар замонавий сервис хизмати кўрсатиш имкониятларини ўзида жамлаган, барча қулайликларга эга замонавий бинолар, хизмат кўрсатиш объектлари, шунингдек, меҳмонхоналар қурилиши ва фойдаланишга топширилишини таъминласин.

5. Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги 2020 йилнинг август ойига қадар Шаҳрисабз шаҳри телекоммуникация тармоқларини Анжуманга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш талабларига мослаштириш чораларини кўрсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси: Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги ҳамда Қашқадарё вилояти ҳокимлиги билан биргаликда Шаҳрисабз шаҳри туризм инфратузилмаларини ривожлантириш мақсадида кредитлар ва инвестицияларни жалб этиш чораларини кўрсин, шунингдек, хорижий мамлакатлар ва компаниялар билан ҳамкорликни йўлга қўйсин;

Қашқадарё вилояти ва мақом санъатининг туризм соҳасидаги реклама-ахборот тарғиботини амалга оширсин;

меҳмонхона сервис хизматчилари ва гидларнинг сифатли фаолиятини ташкил этсин.

7. “Ўзбекино” Миллий агентлиги ўз тизими учун бюджетдан ажратиладиган маблағлар ҳисобидан 2020 йил 1 апрелга қадар таниқли мақомшунос олимлар, мақом бастакорлари ҳамда ҳофиз ва созандаларининг ибратли илмий, ижодий фаолияти тўғрисида туркум ҳужжатли фильмлар яратсин ва уларнинг намоёшлигини ташкил этсин.

8. Ўзбек миллий мақом санъати маркази Анжуманни бадий ва ижодий жиҳатдан юқори савидада ташкил этиш мақсадида Ўзбек мақоми ва бошқа халқларнинг турдош мусиқа жанрларини қамраб олган хорижий давлатлардаги халқаро санъат фестиваллари ташкилотлари ҳамда марказлари билан мунтазам ижодий ҳамкорлик ўрнатсин.

9. Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, “Дунё” ахборот агентлиги ва бошқа оммавий ахборот воситаларига Анжуманга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича амалга ошириладиган ишларни атрофича ёритиб бориш тавсия этилсин.

10. Мазкур фармойишнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н.Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчисининг ўринбосари Ф.Ш.Маҳмудов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти Ш.МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2019 йил 26 февраль

ҲУДУДЛАРНИ КОМПЛЕКС РИВОЖЛАНТИРИШ БЎЙИЧА ҚЎШИМЧА ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

< **Давоми. Бошланиши 1-бетда.**

266 минг гектар ернинг унумдорлиги пасайиб, фойдаланишга яроқсиз бўлиб қолгани қайд этилди. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлигига бу жойларда сув тежайдиган технологияларни жорий этиш ҳисобидан қишлоқ хўжалигини ривожлантириш бўйича дастур ишлаб чиқиш топширилди.

Қўшни давлатлар билан чегарадош туманларнинг логистика, экспорт ва сервис салоҳиятидан самарали фойдаланиш бўйича ҳам кўрсатмалар берилди.

Ижтимоий-иқтисодий ривожланишдан ортда қолаётган туманларда коопе-

рация асосида кичик саноат зоналари ташкил этиб, уларда тўқимачилик, кўнчилик, мева-сабзавот маҳсулотларини қайта ишлаш ва сақлаш бўйича лойиҳаларни жойлаштириш зарурлиги таъкидланди. Мазкур туманларда ишлаб чиқариш ва транспорт инфратузилмаларини ривожлантиришга қаратилган дастур қабул қилиш вазифаси қўйилди.

Йиғилишда ушбу вазифаларни амалга ошириш бўйича ташкилий ишлар ҳам белгилаб берилди.

Авалло, Бош вазир ўринбосарлари раҳбарлигидаги ишчи гуруҳ жойларга чиқиб, 32 та туманда ҳар бир йўналиш бўйича лойиҳалар ишлаб чиқадди.

Бу лойиҳалар аниқ бўлиши, нечта

корхона ишга тушади, қанча инфра-тузилма қурилади, қанча аҳоли банд бўлади, деган ҳамма саволларга жавоб бериши керак, деди Шавкат Мирзиёев.

Яна бир эътиборли жиҳати, ушбу лойиҳаларни молиялаштириш манбалари “Ҳар бир оила – тадбиркор”, “Ёшлар – келажагимиз”, “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” каби дастурлар билан боғлиқ ҳолда ҳал этилади. Мазкур туманлардаги кам таъминланган оилаларни ўзини ўзи банд қилиш бўйича мақсадли дастур амалга оширилади.

Йиғилишда мутасадди раҳбарлар муҳокама қилинган масалалар юзасидан ҳисобот берди.

ЎЗА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
қарори

“ШАРҚ ТАРОНАЛАРИ” ХАЛҚАРО МУСИҚА ФЕСТИВАЛИНИ ЎТКАЗИШГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Дунё халқлари ўртасида ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш, мусиқа санъати анъаналарини асраш ва ривожлантириш, маданиятлараро мулоқотни кучайтиришга қаратилган эзгу мақсадларни ўзида мужассам этган, ЮНЕСКО халқаро ташкилоти томонидан мусиқа оламининг йирик форуми сифатида эътироф этилган “Шарқ тароналари” халқаро мусиқа фестивалининг нуфузини янада ошириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги, Ўзбекистон композиторлари ва бастакорлари уюшмаси ҳамда Самарқанд вилояти ҳокимлигининг Самарқанд шаҳрида **“Шарқ тароналари” халқаро мусиқа фестивалини** (кейинги ўринларда Фестиваль деб юритилади) **ўн иккинчи марта 2019 йилнинг 26-30 август кунлари** ўтказиш тўғрисидаги таклифи маъқуллансин.

2. **Фестивалга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича Ташкилий қўмита** (кейинги ўринларда – Ташкилий қўмита) таркиби иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси икки ҳафта муддатда Фестивални ўтказиш тўғрисидаги низомни ишлаб чиқсин ва тасдиқласин.

4. Ташкилий қўмита (А.Н.Арипов) Фестивални 2019 йилда юқори савидада ўтказиш мақсадида:

икки ҳафта муддатда “йўл харитаси”ни ишлаб чиқсин ва тасдиқласин;

2019 йил 1 апрелга қадар Фестивалга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ сарф-харажатлар сметасини тасдиқласин;

Фестивалга тайёргарлик кўриш ва ўтказиш билан боғлиқ бошқа масалаларни ҳал этсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлигининг “Шарқ тароналари” халқаро мусиқа фестивали бошқа дирекцияси Фестивалга тайёргарлик кўриш ва ўтказиш бўйича буюртмачи этиб белгилансин.

6. Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги Ташқи ишлар вазирлиги ва Самарқанд вилояти ҳокимлиги билан биргаликда:

Фестивалга маҳаллий ва хорижий давлатлардан мусиқашунос олимлар, таниқли санъаткорлар, етук мутахассислар ва фахрий меҳмонларни таклиф этиш чораларини кўрсин;

Фестиваль доирасида **“Шарқ халқлари анъанавий мусиқа санъатини ривожлантириш истиқболлари”** мавзусида халқаро илмий-

амалий конференция ўтказилиши, унда хорижлик ва маҳаллий таниқли мусиқашунос олим ва мутахассислар ҳамда тадқиқотчиларнинг ўз маърузалари билан иштирок этишларини таъминласин;

Фестиваль нуфузини янада ошириш, дунё ҳамжамияти эътиборини Ўзбекистон мусиқа маданиятига жалб қилиш мақсадида Фестиваль доирасида хорижлик мутахассислар иштирокида махсус давра суҳбати, тақдирот ва маҳорат дарсларини ўтказсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги Фестивалга тайёргарлик кўриш доирасида 2019 йил 1 июнга қадар:

халқаро илмий-амалий конференция дастурини;

Фестивалда иштирок этадиган хорижлик ва маҳаллий мусиқашунос олимлар, таниқли санъаткорлар, етук мутахассислар ва фахрий меҳмонлар рўйхатини;

Фестивалнинг тантанали очилиш ва ёпилиш маросимлари сценарийси ҳамда бадий дастурларини;

Ўзбекистон Бадий академияси, Республика “Тасвирий ойна” ижодий уюшмаси билан биргаликда Фестивалнинг логотипи ва совриндорлар учун бериладиган ҳайкалча савиясини ишлаб чиқиб, Ташкилий қўмитага тасдиқлаш учун киритсин.

8. Фестивални ташкил этиш ва ўтказиш билан боғлиқ сарф-харажатлар Ташкилий қўмита томонидан белгиланган тартибда тасдиқланган смета асосида қуйидаги тартибда:

70 фоизи – Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлигининг харажатлар сметасида маданий тадбирларни ўтказиш учун ҳар йили назарда тутилган бюджет маблағлари доирасида;

30 фоизи – Самарқанд вилояти маҳаллий бюджети, ҳомийлик хайрия маблағлари ҳамда қонунчиликда тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан қопланади.

9. Самарқанд вилояти ҳокимлиги 2019 йил 20 июлга қадар Самарқанд шаҳрида ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари амалга оширилиши, Фестиваль ўтказиладиган саҳна ва майдонлар талаб даражасида тайёрланишини таъминласин.

10. Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги Самарқанд шаҳри телекоммуникация тармоқларини Фестивалга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш талабларига

мослаштириш чораларини кўрсин.

11. Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги Фестивалга ташриф буюрувчи меҳмонлар учун Маданият вазирлигининг виза талабномаларига биноан Ўзбекистон Республикасига кириш визаларининг белгиланган тартибда консуллик ва бошқа йиғимларни ундиришдан расмилаштирилишини таъминласин.

12. “Шарқ тароналари” халқаро мусиқа фестивали бош дирекцияси хорижий давлатлардаги халқаро санъат фестиваллари ташкилотлари ҳамда марказлари билан мунтазам равишда ижодий ҳамкорлик ўрнатсин.

13. Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, “Дунё” ахборот агентлиги ва бошқа оммавий ахборот воситаларига 2019 йил 1 майдан бошлаб Фестивални кенг тарғиб этишга қаратилган ижтимоий реклама роликлари ва матнларини телевидение ва бошқа ахборот воситаларида жойлаштириш ҳамда Фестивални ўтказиш бўйича амалга ошириладиган ишларни кенг ёритиб бориш тавсия этилсин.

14. Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги уч ой муддатда маданият ва санъат соҳасидаги халқаро фестиваль ва анжуманларни юқори савидада ўтказиш ва бундай тадбирларни бошқариш тизимини янада такомиллаштириш мақсадида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

15. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 15 июндаги “Шарқ тароналари” халқаро мусиқа фестивалига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги ПҚ-103-сонли қарори ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

16. Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги бир ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

17. Мазкур қарор ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н.Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчисининг ўринбосари Ф.Ш.Маҳмудов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти Ш.МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2019 йил 26 февраль

Давра суҳбати

САЙЛОВ КОДЕКСИ амалдаги 5 та қонунда ифодаланган нормаларни муҳасамалаштиради

«Давоми. Бошланиши 1-бетда»

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Марказий кенгаши ва Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги партия фракцияси ташкил этган "Ўзбекистон Республикасининг Сайлов кодексини тасдиқлаш тўғрисида"ги қонуни муҳокамашига бағишланган давра суҳбати ҳам айна шу мақсадга қаратилди.

Унда ЎзМТДП Марказий кенгаши раиси, фракция раҳбари Сарвар Отамуратов сайлов кодексининг мазмун-моҳияти ҳақида тўхталиб жумладан, шундай деди:

— Мамлакатимизда Ўзбекистон Республикаси Конституциясидан ташқари сайловга оид яна 5 қонун қабул қилинган эди. Бироқ амалдаги сайлов қонунчилигининг тарқоқ ҳолда бўлганлиги ҳуқуқни қўллашда бир қатор мураккабликлари туғдириб, уларни фуқаролар томонидан ўзлаштиришда қийинчиликларни юзага келтирди. Қонунларнинг айрим нормалари уларнинг ҳар бирида қайта такрорланган. Бундан ташқари, сайлов жараёни, уни ўтказиш билан боғлиқ бир қатор қоидалар қонун даражасида эмас, балки Марказий сайлов комиссиясининг Низом ва йўриқномалари билан тартибга солинган. Қонунда сайловчиларнинг ягона электрон рўйхатини шакллантиришга оид қоидалар назарда тутилмаган. Муддатидан илгари овоз бериш жараёнида сайлов бюллетени ўрнига сайлов варақалари берилиши эса яширин овоз бериш тамойилига мос келмайди. Мазкур қонун мана шу жиҳатларни инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилди, уни тайёрлашда халқро тажриба ўрганилди. Сайлов кодексини таксимлаштириш жараёнида фракцияимиз аъзолари ташаббускорлик кўрсатиб, 50дан ортиқ тақлиф билдирди.

Давра суҳбатида таъкидланганидек, бугунги кунда мамлакатимизда 17 кодекс қабул қилинган. Бу эса ислохотларнинг ҳозирги босқичида мамлакат ҳаётининг энг муҳим соҳаларини кодекслар билан тартибга солишга ўтилганидан далолат беради. Шу ўринда айтиш жоиз, айна пайтгача дунёнинг 40га яқин давлатида Сайлов кодекси қабул қилинган. Ўзбекистонда ҳам ривожланган демократик давлатлар тажрибасидан келиб чиқиб, сайлов борасидаги ягона ҳужжат, яъни Сайлов кодексини ишлаб чиқиш зарурати юзага келди.

Сайлов кодекси ўзида амалдаги 5 қонун, яъни "Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида"ги, "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси сайлов тўғрисида"ги, "Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида"ги, "Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси тўғрисида"ги, "Фуқаролар сайлов ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида"ги қонуни бирлаштирган. Кодекс фақатгина соҳадаги қонунларни ўзaro жамлаш билан чекланмайди, унга демократик тамойилларни ўз ичига олган бир қатор янгилар киритилди. Мисол учун, ижтимоий хавфи катта бўлмаган ва унча оғир бўлмаган жиноятларни содир этган шахсларнинг сайловда иштирок этишини чекловчи меъёрлар чиқариб ташланди. Маълумки, шу пайтгача амалда бўлган қонунчиликка кўра, озоликдан маҳрум этиш жойларида сақланаётган шахсларнинг сайловда иштирок этиши тақиқланган. Вахшанки, ижтимоий хавфи катта бўлмаган ва унча оғир бўлмаган жиноятларни содир этган айрим шахслар орасида жиноят кўчасига билмай қириб қолганлар ҳам бор. Уларнинг конституциявий, яъни сайловда иштирок этиш ҳуқуқини чеклаш нотўғри бўлар эди.

Кодекс кенг жамоатчилик ўртасида, хусусан, Интернет, яъни ижтимоий тармоқларда жамоатчилик, фуқаролик жамияти институтлари, илмий, амалиётчилар ҳамда халқро ташкилотлар экспертиза ва муҳокамаларидан ўтказилган.

Тадбирда ЎзМТДП фаоллари томонидан берилган тақлифларнинг аксарияти қонунда ўз аксини топагани алоҳида таъкидланди. Сайловда халқ депутатлари вилоят Кенгаши депутатлигига номзодларнинг ишончли вакили сонини кўпайтириш, уларнинг сафар қаражатларини тўлаб бериш, сайлов комиссияси аъзолигига номзодларни шакллантиришда фуқаролик жамияти институтларининг иштирокини кучайтириш каби тақлифлар шулар жумласидандир.

Давра суҳбатида Сайлов кодекси ЎзМТДПнинг дастурий мақсад ва вазифаларига тўла мос келиши, уни тайёрлашда миллий тажрибамиз ҳамда халқро ҳуқуқ талаблари инобатга олингани таъкидланди.

Жаҳонгир ШИРИНОВ,
ЎзМТДП фракцияси аъзоси:

— 2018 йил ноябрь ойида Бухоро шаҳрида халқро ташкилотлар билан ҳамкорликда Сайлов кодекси лойиҳасининг муҳокамасига бағишлаб халқро конференция ўтказилди ва у халқро экспертлар ҳамда жамоатчилик вакиллари иштирокида атрофича муҳокама этилди. Умуман, кенг қамровли муҳокамалар чоғида Сайлов кодекси лойиҳаси бўйича жами 400дан ортиқ тақлиф ва тавсиялар келиб тушди.

Қувонарлиси, бу жараёнда ЎзМТДП вакиллари ҳам фаол иштирок этиб, тақлифларини билдирди.

Сайлов кодекси 2 қисмдан, яъни умумий ва махсус қисм, жами 18 боб ҳамда 101 моддадан иборат. Унга 30га яқин янги нормалар киритилди. Бундан ташқари, процессуал, яъни бевосита сайлов жараёни билан боғлиқ бир қатор янги қоидалар жорий этилмоқда.

У муҳокама ва экспертизалар жараёнида юридик техника қоидаларига мослаштирилди, тахририй ва стилистик хатолар бартараф этилди. Масалан, "маҳаллий Кенгашлар", "халқ депутатлари Кенгашлари" ва "маҳаллий давлат ҳокимияти вакиллик органлари" деган атамалар бир хил "маҳаллий Кенгашлар" деб юритилди. Мазмунан бир хил, бироқ кодекс матнининг турли жойида асосиз такрорланган ортиқча нормалар, 10 га яқин ҳаволаки норма чиқариб ташланди.

Акмал УМРЗОКОВ,
ЎзМТДП фракцияси аъзоси:

— Сайлов кодексининг 8-моддасида сайловга тайёргарлик кўриш, уни ўтказишда сайлов комиссияларининг очик ва ошқора фаолият юритиши аниқ белгилаб қўйилмоқда. Унга кўра, сайлов комиссиялари фуқароларни сайлов округлари, участкалари тузилгани ҳамда уларнинг жойлашган манзили, сайлов вақти тўғрисида оммавий ахборот воситалари орқали бевосита хабардор қилиб бориши шарт.

Сайлов комиссияларининг мажлислари очик ўтказилди, уларнинг қарорлари оммавий ахборот воситаларида эълон қилинади. Сиёсий партиялар, фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари, давлат ва халқро ташкилотлардан кузатувчилар, оммавий ахборот воситалари вакиллари сайловга тайёргарлик кўриш, уни ўтказиш жараёни, сайлов куни овоз бериш хоналарида, овозларни санаб чиқишда иштирок этиш ҳуқуқига эга эканлиги мустахкамлаб қўйилди.

Сайловларда сайловчиларнинг ягона электрон рўйхатини шакллантириш, уни Марказий сайлов комиссияси томонидан бошқарилиши, ҳар бир фуқаро электрон рўйхат воситасида ўзининг сайловчилар рўйхатига киритилганини ёки киритилмаганини бўйича танишиб чиқиш имконияти берилгани айниқса эътиборга молик.

Дилфуза МАҲКАМОВА,
"Milliy tiklanish" мухбири

Қонун лойиҳаси — муҳокамада

Ҳар бир одам ота-онаси яхши ният билан кўй-ган исмидан тортиб, касбий билим, кўникмалари, оиласи, миллати, дини, ҳатто касаллиги ҳақида шахсига алоқадор маълумотларга эга бўлади. Инсон булардан умри давомида у ёки бу юмушларни бажаришда, турли юридик ҳаракатларни амалга оширишда фойдаланади. Бироқ, айрим маълумотлар ҳам борки, уларнинг ошкор этилиши шахснинг обрўсида пугур этказиши, ҳатто инсон ҳаётига хавф солиши ҳам мумкин.

Сўнгги пайтларда ахборот-коммуникация технологиялари такомиллашиб, ривожлангани сари шахсий маълумотларни ҳимоя қилишга бўлган эҳтиёж ҳам ҳаётини заруратга айланиб бормоқда. Ижтимоий тармоқларда давлат ва жамоат арбоблари, сиёсатчилар, тадбиркорлар, санъаткорлар ва бошқа шахсларнинг шахсий ҳаёти билан боғлиқ маълумотларни турли манбалардан олиб, ўзгартириб ёки ўзгартирмадан ошкор этиш, баъзида эса одамларнинг камситилиш ҳолатлари акс этган фото ва видео материалларни кенг оммага тарқатиб юбориш ҳолатлари тез-тез учраб турибди. Бу эса инсонларнинг шахсини обрўсизлантиришга, ҳуқуқлари поймол бўлишига олиб келмоқда.

Амалдаги қонунчиликда гарчи мазкур ҳолатларга жавобгарлик белгиланган бўлса-да, лекин шахсга доир маълумотлар билан ишлаш тартиби, маълумотлар хавфсизлигини таъминлаш зарурлиги ва бу соҳани тартибга келтиришга маъсум бўлган давлат органи кўзда тутилмаган. Бундай ҳолат эса, ўз навбатида, айрим муаммоларни тўла ҳал этиш имконини бермапти. Айна шу мақсадда ишлаб чиқилган "Шахсий маълумотлар тўғрисида"ги қонун лойи-

ҳаси парламент кўйи палатаси депутатлари томонидан биринчи ўқишда қабул қилиниб, иккинчи ўқишга тайёрланмоқда.

Мазкур қонун лойиҳаси айна пайтда кўйи палатанинг Инновацион ривожланиш, ахборот сиёсати ва ахборот технологиялари масалалари кўмитаси маъсуллигида тақомилига етказилмоқда. Муҳокама жараёнида ишчи гуруҳ йиғилишлари, тегишли мутасаддилар иштирокида давра суҳбатлари ўтказилди. Хусусан, Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзолари лойиҳага доир кўп-

ШАХСИЙ МАЪЛУМОТЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСИ ЯРАТИЛМОҚДА

лаб тақлифлар билдирди. Эътиборлиси, уларнинг кўпи инобатга олинди. Фракция аъзолари, айниқса, қонун лойиҳаси структурасини мантиқий кетма-кетлик асосида ўзгартириш ва қонунчилик техникаси асосида жойлаштириш масаласига эътибор қаратдилар. Қонунни содда, равоқ қилиб тайёрлаш ва фойдаланувчи учун қулайлик туғдириш мақсадида лойиҳага "Шахсий маълумотлар билан ишлаш тартиби" деб номланган янги боб киритилди. Мазкур бобдан шахсий маълумотларни қайта ишлаш шартлари, талаблари, тартиби, уларни қайта ишлашга розилик бериш ва қайтариб олишга доир моддалар ўрин олди. Шунингдек, "Шахсий маълумотларни қайта ишлаш иштирокчилари" деб номланган модда "Умумий қоидалар" бобидан "Шахсий маълумотларни қайта ишлаш" бобига ўтказилди. Асосий тушулчаларнинг айримлари моддаларга синдирилмоқда, айримлари эса тушунтиришга ҳолат бўлмаганлиги сабабли чиқариб ташланмоқда. Бу билан уларнинг ҳам сонни қисқартирилмоқда, ҳам ихчам шакл, равоқ ҳолатга келтирилмоқда.

Фракция аъзолари қонун лойиҳасидаги ҳаволаки нормалардан воз келиш, махсус ваколатли органини бевосита қонуннинг ўзида акс эттириш ва унинг ваколатларини белги-

лаш тақлифини илгари сураётди. Чунки ҳукумат томонидан киритилган қонун лойиҳасининг 8-моддасида Ўзбекистон Республикаси Вазирилари Маҳкамасининг ваколатлари белгиланган бўлиб, Ўзбекистон Республикаси Вазирилари Маҳкамасини шахсий маълумотларни ҳимоя қилиш бўйича махсус ваколатли орган этиб белгилаш назарда тутилган эди. Айна пайтда мазкур нормадан воз кечилиб, қонун лойиҳасидаги "Махсус ваколатли давлат органининг ваколатлари" деб номланган моддада Ўзбекистон Республикаси Вазирилари Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат персоналлаштириш маркази шахсий маълумотлар билан ишлаш бўйича ваколатли

давлат органи этиб белгиланмоқда ва унинг ваколатлари белгилаб берилаётди. Бундан ташқари, қонун лойиҳасида мулкчилик шаклидан қатъий назар фуқароларнинг шахсий маълумотлари билан ишлайдиган шахслар фуқаронинг розилиги билан унинг шахсий маълумотларини ошкор этиши мумкинлиги белгиланмоқда.

Мазкур қонун лойиҳасининг қабул қилиниши Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритишнинг тақозо этади. Шу боис қонун лойиҳасига кўра, Ўзбекистон Республикасининг Жиноят ҳамда Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексларига ўзгартишлар киритилмоқда. Унда шахсий маълумотларни ҳимоя қилиш бўйича қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик масаласи назарда тутилмоқда.

Мухтасар айтганда, "Шахсий маълумотлар тўғрисида"ги қонун лойиҳасининг қабул қилиниши шахсий маълумотлар билан ишлаш механизмларини қонуний тартибга солиди ҳамда фуқароларни турли ахборот хуружларидан ҳимоялаш, уларнинг ҳуқуқ ва манфаатлари таъминланишига хизмат қилади.

Шухрат ТўХТАБОВ,
ЎзМТДП фракцияси аъзоси

Соғлом одам — соғлом ақл

ЖИСМОНИЙ ВА РУҲИЙ БАРКАМОЛЛИК САРИ

ЎзМТДП шу мавзуда соғломлаштириш акциясини ташкил қилди

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти маълумотида кўра, дунё миқёсида 2 миллиардга яқин ўрта ёш ва ёши катталар (26%) ортиқча вазн ёки семизликдан, 41 миллион болалар (1,7%) ортиқча вазндан азият чекмоқда. Аксарият мамлакатларда асосан тўртта (юррак-қон томир, нафас олиш аъзоларининг сурункали касалликлари, инсулт, хавфли ўсмалар ва қандли диабет) юқумли бўлмаган касалликлар ноэиронлик ва ўлим ҳолатларининг асосий сабабига айланган бўлмоқда. Бу касалликлар асосан юқори қон босими, тамаки ва алкоғоль маҳсулотларини истеъмол қилиш, қонда холестерин миқдорининг меъёридан ортиши, ортиқча тана вазни, мева ва सबзотларнинг етарлики истеъмол қилмаслик ва суст жисмоний фаоллик каби хавфли омиллар тугайли юзага келади.

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Марказий кенгаши томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 18 декабрдаги "Юқумли бўлмаган касалликларнинг профилактикасини, соғлом турмуш тарзини қўллаб-қувватлаш ва аҳолининг жисмоний фаоллиги даражасини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига мувофиқ "Жисмоний ва руҳий баркамоллик сари" соғломлаштириш акцияси ташкил этилди.

Тадбирда таъкидланганидек, Президентимизнинг мазкур қарори халқимизнинг, айниқса, ёшларнинг жисмоний ва руҳий баркамоллигига хизмат қилади. Қарор мамлакатимизда аҳоли саломатлигини муҳофазат қилиш борасида профилактика чора-тадбирларини самарали мувофиқлаштириш, жамиятда соғлом турмуш тарзини шакллантириш, аҳолининг жисмоний фаоллигини оширишни ташкил қилишга қаратилган.

— Спорт билан шуғулланиш инсонни ҳам маънан, ҳам жисмонан баркамоллик

сари етаклайди, — дейди партия Марказий кенгаши раиси ўринбосари Феруза Муҳаммадшонова. — Президент қароридан давлат органи ва ташкилотларида ходимлар орасида мунтазам равишда оммавийлашган спорт турлари бўйича мусобақалар ва бошқа оммавий тадбирлар ўтказиб боришни амалиётга жорий этиш вазифаси белгиланган. Шунингдек, иш куни давомида гимнастика машқлари, ҳафтасига камида бир маротаба ходимларнинг спорт оммавий тадбирларида иштирок этиши назарда тутилади. ЎзМТДП Марказий кенгаши "Аёллар қаноти"нинг соғломлаштириш акцияси ана шундай мақсад-вазифалар ижросига қаратилган. Зеро, жисмонан соғлом, руҳан баркамол авлоднинг тарбиялаб вояга етказиш, болалар ва ёшларнинг кенг қўламада спорт билан мунтазам шуғулланиши учун қулай шарт-шароит яратиш партиянинг дастурий мақсад-вазифаларидан биридир.

ЎзМТДП сайловолди Платформасида ёшларни уч босқичли тизимдаги оммавий

спортга — "Умид ниҳоллари", "Баркамол авлод" ва "Универсиада" мусобақасига жалб этишни янада ривожлантиришга, мактаб ўқувчиларининг халқро мусобақаларда қатнашишига кўмаклашиш каби вазифалар белгиланган. Соғломлаштириш акцияси доирасида бепул тиббий кўрик, тўғри овқатланиш бўйича мастер-класс, хотин-қизлар учун соғломлаштириш машғулотлари ҳамда болалар ўртасида спорт мусобақалари ўтказилди.

Қайд этилганидек, мазкур акция жисмоний тарбия ва спортни фаол ривожлантириш, аҳолининг барча қатламлари, айниқса, ёшларни жисмоний тарбия ва оммавий спорт билан мунтазам шуғулланишига жалб этиш, жамиятда соғлом турмуш тарзининг фойдаси ва устуллигини кенг тарғиб қилишга хизмат қилади.

Тадбир сўнггида соғломлаштириш акциясининг фаол иштирокчиларига Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Марказий кенгашининг эсдалик совғалари топширилди.

Дилфуза МАҲКАМОВА,
"Milliy tiklanish" мухбири

Партия лойиҳаси

"ҲЙМА-ҲЙ" ЛОЙИҲАСИ — ПАРТИЯ ВА ФУҚАРОЛАРНИ БОҒЛОВЧИ КЎПРИК

ЎзМТДП халқимизнинг турмуш даражасини янада яхшилаш, "Одамлар эртага эмас, бугун ҳам яхши яшашга ҳақли" тамойилига амал қилган ҳолда бир қанча халқчил лойиҳаларни амалга ошириб келмоқда. Хусусан, мазкур тамойил ширеси ўлароқ "Ҳйма-Ҳй" лойиҳаси асосида жойларда маҳаллий Кенгашлар депутатлари фуқаролар билан учрашувлар ўтказиётди. Бу жараёнда одамларнинг кўплай ижтимоий муаммоларига ечим топилмақда.

ЎзМТДП Тошкент вилоят кенгаши "Аёллар қаноти" ва "Ёшлар қаноти" томонидан "Ҳйма-Ҳй" лойиҳаси доирасида ўтган йили 1 минг 523 хонадонга кирилиб, фуқаролардан тушган 1 минг 234 мурожаат ўрганилди. Уларнинг асосий қисмига халқ депутатлари маҳаллий Кенгаш депутатлари ҳамда партия вакиллари томонидан ваколат доирасида ижобий ечим топилди. Мурожаатларнинг аксарияти иш-сиёсий, тиббий хизмат, ичимлик суви, газ ва электр энергияси таъминоти масалаларида бўлди. Жумладан, тадбиркорлик фаолиятини бошлаш ниятида бўлган фуқароларга

ҳуқуқий маслаҳатлар берилиши билан бирга 776 миллион 975 минг сўм кредит олишида амалий ёрдам кўрсатилди. Ногиронлиги бўлган шахсларнинг қонуний манфаатларини таъминлаш, эҳтиёжманд қатлам вакилларига бегараз ёрдам кўрсатиш доимий эътибордаги масалалардан. "Ҳйма-Ҳй" лойиҳаси доирасидаги учрашувларда Олмалиқ шаҳрида истиқомат қилувчи II-гуруҳ ногирони Улўлсын Собирова ва Қўйи Чирчиқ туманида яшовчи Муҳаммад Маҳаммадова иш топа олмаётганини айтиб, мурожаат қилган эди. Ушбу мурожаатлар тезда ечимини топди. Ишга чанқоқ аёллар партия ёрдами билан эндигина фаолият бошлаган тикув цехларига ишга жойлаштирилди.

Ёки бўлмаса, Тошкент тумани Мажнунтоқ маҳалласидан Динара Худойназарованинг турмуш ўртоғи жиддий муолажага муҳтож. Аммо оиласи кам таъминланган. Аёл ёрдам сўраб, партияга мурожаат қилди. Бу масала ҳам тезда ечимини топди. Депутат М.Мирзахалилов саъй-ҳаракати билан ҳомий топилди ва бемор жарроҳлик амалиётини хоризжда ўтайдиган бўлди.

Яна бир мисол. Партия Янгийўл туман кенгашига "Баҳор" маҳалла фуқаролар йиғини Шодиева кўчасида истиқомат

қилувчи фуқаро Зиёвуддин Ўсманов мурожаат қилган, у тўрт бор инсултнинг бошидан кечирган, лекин ҳозирги кунгача мутасадди идоралар томонидан унинг ногиронлиги белгиланмаган. Бу борада амалий ёрдам сўралган мурожаат юзасидан депутат Жаҳонгир Баҳодиров туман тиббиёт бирлашмасида депутатлик сўрови юборди ва масалага ижобий ечим топилди.

Оддий одамлар орзу-истакларини рўёбга чиқариш, дарду-ташвишларини аритиш йўлидаги бундай саъй-ҳаракатларни яна кўплай келтириш мумкин. Бир сўз билан айтганда, ЎзМТДП Тошкент вилоят, туман ва шаҳар ташкилотлари ҳамда халқ вакиллари фуқаролардан тушган мурожаатларга ваколат доирасида ечим топишга ҳаракат қилмоқда. Улар 2019 йилда ҳам ўз олдига фуқаролар билан партия ўртасидаги муносабатларни яқинлаштириш ва ушбу лойиҳа доирасидаги фаолият самардорлигини янада ошириш вазифасини қўйган.

Бахтиёр ШОДМОНОВ,
ЎзМТДП Тошкент вилоят кенгаши
етакчи мутахассиси

ФИДОЙИ ВА ЖОНКУЯР ДЕПУТАТ ЭДИ

Бевақт ўлим ўз соҳасининг билимдончи, профессионал юрист, жонкуяр депутат, партиядошимизни орамиздан олиб кетди.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты Жамила Ниязова уч қакирғи парламент куйи палатасидаги фаолияти давомида миллий парламентиризи ривожига, турли соҳа ва тармоқларнинг ҳуқуқий асосларини яратиш ва такомиллаштиришга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келаётган фидойи инсон эди. Депутат сифатида қарийб 15 йил мобайнида бугун мамлакатимиз тараққиётига хизмат қилаётган бир қанча қонунларни ишлаб чиқиш ва амалиётга татбиқ этиш, парламент назоратини амалга ошириш, сайловчиларнинг турли муаммо ва масалаларини ҳал этишга кўмаклашди.

Жамила Ниязова 1958 йил 14 апрелда Нукус шаҳрида таваллуд топган. У 1980 йилда Тошкент давлат университети (ЎЗМУ)ни ҳуқуқшунослик йўналиши бўйича тамомлаган, юридик фанлари номзоди. Қорақалпоқ давлат университети фуқаролик ва ҳўжалик ҳуқуқи кафедраси мудириси, жамоатчилик асосида Ўзбекистон Республикаси “Тадбиркор аёл” нодавлат нотижорат ташкилоти Қорақалпоғистон бўлими бошқаруви раиси вазифаларида меҳнат қилди. ЎзМТДП аъзоси бўлган Жамила Ниязова 2005 йилдан буён Олий Мажлис Қонунчи-

лик палатасининг Саноат, қурилиш ва савдо масалалари қўмитасида фаолият кўрсатди. Фидойи ва жонкуяр депутатнинг аҳоли фаровонлиги, юрт равнақи йўлидаги меҳнатлари муносиб тақдирланиб, Ватанимизнинг юксак мукофоти — “Дўстлик” ордени билан мукофотланди.

Жамила Ниязова меҳнатқаш, юксак масъуляти, камтар инсон эди. Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партиясининг парламент куйи палатасидаги фракцияси ҳамда партия Марказий кенгаши аъзоси сифатида ўзига юклатилган ҳар бир вазифани астойдил бажарар, ҳаётини, амалий тақлифлари билан ЎзМТДП фаолиятида фаол иштирок этар эди. Парламент ва маҳаллий Кенгашларга бўлиб ўтадиган ҳар бир сайловда,

партиянинг сайловолди Дастурини шакллантириш жараёнида фаол қатнашиб келди.

Депутат сифатида ҳамиша сайловчилари манфаатини ҳимоя қилди — уларнинг ҳар бир муносабати эътибор билан қараб, муаммоларини ваколат доирасида ҳал қилишга кўмаклашди. Шу боис унинг сайловчилари орасида обрўси, ҳурмати баланд эди.

Жамила Ниязова оилапарвар, қаноатли, камтарлик бобида кўпчиликка ўрнак бўлган, уч фарзандининг меҳрибон онаси эди. Яратган суйган бандасига дард беради, дейишади. Жамила Ниязова оғир дардга чалиниб, сабр билан курашди. У умрининг сўнгги кунигача сайловчилари ва эл-юрт олдидаги масъулятини ўйлаб, юртимизда амалга оширилаётган шиддатли ислохотларга хайрихоҳлик билан яшади ва шу йўлда бор кучи ҳамда имкониятини аямади.

Ватан олдидаги фарзандлик бурчини барча нарсдан устун қўйган бу фидойи инсоннинг меҳнатқашлиги, сабр-матонати, ибратли ҳаёти ва фаолияти биз партиядошларига ҳам намуна бўлиб, хотираси ҳамиша ёдимизда қолади.

Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партияси Марказий кенгаши, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзМТДП фракцияси аъзолари

Фаолиятимиз талаб даражасидами?

Мақтов ухлатар, танқид уйғотар деганларидек, бугун барча соҳада фаолиятимизни танқидий-таҳлилий кўриб чиқиш зарурати пайдо бўлди. Ютуқлар ўзимизники, улардан ғурурланиш, мақтанаш даври ўтди. Энди амалий ҳаракатлар, жамиятимиз, одамлар учун фойдали бўлган ишларни янада кўпайтиришимиз, ташаббускор тоғлар, тақлифлар билан ўзимизни кўрсатишимизни даврнинг ўзи талаб қилмоқда. Талаб ва тақлифдан келиб чиқиб иш кўриш эса барча замонда хайрли бўлган.

МАҚТОВ УХЛАТАР, ТАНҚИД УЙҒОТАР

Яқинда бўлиб ўтган Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партияси Фарғона вилоят кенгашининг кенгайтирилган йиғилиши ҳам танқидий-таҳлилий руҳда кечди ва ютуқлар билан бирга камчиликлар ҳам “дастурхон қилинди”. Унда вилоят кенгаши раиси Умиджон Жабборов 2018 йилда йўл қўйилган камчиликлар ҳақида гапирар экан, барча туман ва шаҳар кенгашлари фаолиятини бугунги кун руҳидан келиб чиқиб амалга ошириш зарурлигини қайд этди:

— Энди эскича тартибда, статистика учун ишлаш, ҳайбаракалчилик даври ўтди, бўлар-бўлмас мажлисбозликни йиғиштириб, амалий саъй-ҳаракатларни кўпайтиришимиз зарур. Муҳим сиёсий тадбир — сайловлар арафасида турибмиз. Партия вакиллари ҳам маҳаллий Кенгаш депутатлари билан бирга маҳаллама-маҳалла, уйма-уй юриб, нафақат одамларни эшитиши, уларнинг кундалик ҳаёти билан боғлиқ муаммоларини илоҳи борича жойида ҳал қилиш чораларини кўрмоғи лозим, — деди вилоят кенгаши етакчиси.

Халқ депутатлари Фарғона вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларидаги партия гуруҳлари ҳисобот даврида партия сайловолди Платформасида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш, электрот манфаатларини ҳимоя қилиш, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш,

қўштирноқ ичидаги халқ вакиллари элим, юртим деб ёниб ишлаётган ҳамкасбларини ҳам ёмонотлик қилмоқда. Энг ёмони халқ орасида “депутатлар ишламаяпти, танқидимиз ҳам” деган гап-сузларнинг пайдо бўлишига сабабчи бўлаётди. Депутатлар орасида ҳатто депутатлик сўрови қандай тартибда ёзилиши ва киритили-

ши, жавоб олинишини билмайдиганлари ҳам борлиги ажабланарли. Шунинг учунми, 9 депутатлик сўровига жавоб олинмаган. Риштон, Сўх туманида бир йил давомида ҳатто биронта мансабдор шахснинг ҳисоботи тингланмаганини нима билан изоҳлаш мумкин?

Доимий комиссиялар йиғилишларида муҳокама қилинган масалалар сони 2017 йилдаги қараганда 23 тага кўпайган. Аммо аҳолимиз томонидан қўйилган талаблар, фуқаролар эътижи, талаб ва тақлифларини инобатга олсак, бу кўрсаткич мақтанлишга арзимайди. Қолаверса, халқ депутатлари Бувайда, Сўх, Данғара ва Қўштепа туман Кенгашларидаги партия гуруҳлари доимий комиссиялар йиғилишларида тақлифлар киритишда сусткашликка йўл қўйган.

— Партия вилоят кенгашининг кенгайтирилган йиғилишида фаолиятимиз ҳусусида билдирилган танқидий фикрлардан тўғри хулоса чиқариб, амалий ҳаракатларимизни кўпайтиришимиз зарурлигини ҳис қилдик, — дейди партия Сўх туман кенгаши раиси Субҳонжон Асқаров. — Маҳаллий Кенгашлардаги депутатларимиз билан алоқаларимиз ҳақиқатан ҳам узилиб қолган. Ҳамма билганича иш олиб борган ва натижада сусткашликка йўл қўйилган, олдимизда турган бир қанча вазифалар ижроси таъминланмай қолган. Бу йил барча йўналишдаги фаолиятимизни кучайтиришга интиламиз.

Албатта, партия ташкилотлари ва гуруҳлари бу йилги синов даврида фаолиятини тубдан кучайтириши лозим. Маҳаллий Кенгашлар сессияларига, доимий комиссиялар йиғилишларига масала, тақлифлар киритиш, мансабдор шахсларнинг ҳисоботини эшитиш ва депутатлик сўровларини юбориш йўналишларида танқид қилинган партия гуруҳлари бундан тўғри хулоса чиқаради, деган умиддамиз. Энг муҳими, танқидлар, тақлифлар, камчиликлар фақат қозғола қилиб кетмаслиги керак ва улар устида бугундан бошлаб иш олиб бориш зарур. Шундангина амалий ҳаракатларимизда натижа бўлади.

Равшан МАҲМУДОВ,
ЎзМТДП фаоли

“Хизмат — беминнат”

ХОРАЗМДА 370 НАФАРДАН ЗИЁД ХОТИН-ҚИЗ ТУРЛИ КАСБ-ҲУНАРГА ЭГА БЎЛМОҚДА

Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партиясининг ёшлар ва хотин-қизларнинг бўш вақтини самарали ташкил этиши, уларга касб-ҳунар ўргатишга йўналтирилган “Хизмат — беминнат” лойиҳаси ҳоразмлик ёшлар ҳаётида ҳам муҳим аҳамият касб этмоқда.

Ўтган давр мобайнида вилоятда партия “Аёллар қаноти” томонидан 75 та бепул уч ойлик, олти ойлик ҳамда бир йиллик ўқув-курс ташкил қилинди. Республика танловлари ғолиблари ва вилоятда кўзга кўринган хунарманд усталар хотин-қизларни “устоз-шоғирд” аъналарини асосида тикувчилик, тўқувчилик, миллий либослар дизайнери, каштачилик, зардузлик, кўрпадўзлик, гиламдўзлик, миллий кўғирчоқлар ва миллий таомлар тайёрлаш, пазандчилик, қандолатчилик, сартарошлик, каби касб-ҳунарларга ўргатмоқда. Мазкур ўқув-курс-ларига бугунги кунда 370дан ортиқ хотин-қиз қамраб олинди. Айниқса, лойиҳа асосида хорижий тилларни ўргатишга оид тўғрақлар ташкил қилинган ёшларнинг қизиқишини янада ортирмоқда.

Яқинда партия Хоразм вилоят кенгаши ташаббуси билан лойиҳа доирасида Хива шаҳридаги Ёқуббой Хўжа мадрасасида моҳир гиламдўз Меҳрибон Матёкубова кўмагида гиламдўзлик бўйича бепул ўқув-курс ташкил қилинган эди. Бу бежиз эмас, албатта. Негаки, энг аввало ҳоразмлик қизларнинг бу момомерос хунарга меҳри бўлакча, иккинчидан Меҳрибон опа тўқиган гиламлар ўзининг нафислиги ва жозибаси билан нафақат маҳаллий меҳмонларни, балки хорижий сайёҳларнинг ҳам эътибор ва эътирофига сазовор бўлаётди. Шу боис, ўқув-курс аъзолари ушбу хунар сирларини қунт билан ўрганоқда.

— Гиламдўзлик хунармандликнинг энг ноёб тури

саналади, — дейди тўғрақ аъзоси Соҳиба Аминова. — Хонадонимиз кўрғи кўрқ қўшиб турадиган гиламлар моҳир гиламдўзларнинг маҳорати, меҳри ва азалий қадриятларимизга садоқати маҳсулдир. Ушбу хунар турига иштиёқим баланд эди. Шу боис уни ўрганиш учун ўқув-курсда қатнашяман. Айниқса, ипақдан гилам тўқишининг нозик сир-асрорлари бор экан. Берилган имкониятдан оқилона фойдаланишга, бу хунарни қунт билан ўрганишга ҳаракат қиламан. Келажакда моҳир гиламдўз бўлиш ниятим бор. Мазкур ўқув-курсини ташкил қилган Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партияси фаолларидан миннатдорман.

Соҳиба каби хунар ўрганаётган ўғил қизлар қалбида ана шундай аҳд ва шаҳд муваққат.

Урганч туманидаги “Улли ҳовли” тарихий мажмуасида ташкил қилинган гиламдўзлик ўқув-курсда ҳам 5 нафар хотин-қиз ушбу хунар сирларини ўрганапти. Гиламдўз уста Дилором Фахридинова уларга беминнат ёрдам бермоқда.

Дилором опанинг аждодлари ушбу хунармандчилик тури билан азалдан шуғулланиб келган. Шу боис, унинг ўзи ҳам гиламдўзлик хунарини танлаган. Ўқув-курс қатнашчиларининг қўлда гилам тўқишга, билмаганини сўраб, сир-асрорларини ўрганишга қизиқаётганини кўриб гиламдўзлик аъналарини давом эттаётганидан кўнгли қувончга тўлади.

Ва энг муҳими, ЎзМТДП Хоразм вилоят кенгаши фаоллари “Хизмат — беминнат” лойиҳаси доирасида шу йил яна қўлпаб тўғрақлар ташкил қилишни режалаштирмоқда.

Нигора НУРЛАЕВА,
ЎзМТДП Хоразм вилоят кенгаши
етакчи мутахассиси

Ўз-ўзини танқид

ҚУРУҚ ГАПУ НОМИГА ИШ ЮРИТИШНИНГ ҲЕЧ КИМГА КЕРАГИ ЙЎҚ

ёхуд сусткаш депутатлар ва партия гуруҳлари фаолиятига бир назар

Сиёсий партиянинг жамиятдаги мақеви унинг амалий ишлари, ҳаётини ташаббуслари, халққил позицияга ээлиги ва ўз мақсад-вазифаларини ҳаётга қай даражада татбиқ эти олиши билан бевоқифа боғлиқ. Одамлар қачон сиёсий партия ва унинг вакиллари кўмагини, амалий саъй-ҳаракатларини ўз ҳаёти, яшаб турган ҳудуди равнақи мисолида кўрсатса, унга ишонч билдиради. Аксинча, номигагина фаолият кўрсатадиган, қоғозда бору амалда йўқ “натижа”лар билан бонг урадиган сиёсий партия ҳам, ундан сайланган депутат ҳам аҳоли ва сайловчиларнинг эътиборидан қолади, ишонччи йўқотади.

Маълумки, бу йил мамлакатимизда Олий Мажлис ва халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларга сайлов бўлиб ўтади. Ушбу сиёсий жараёни миллий қонунчилигимиз ва халқро стандартлар асосида юқори савияда ўтказиш, унга пухта тайёргарлик кўриш ва муносиб иштирок этиш мамлакатимиздаги сиёсий партиялар қатори Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партияси зиммасига ҳам катта масъуляти юклайди. Айтиш мумкинки, бу жараёнда беш йиллик фаолияти давомида самарали натижаларга эришган сиёсий кучига кўпсонли сайловчиларнинг ишончини қозона олади.

Бугун ЎзМТДП ташкилотлари ва депутатлик бирлашмалари ўтган йиллар давомида муайян натижаларга эришди, деб айта оламиз. Хусусан, партия 2018 йилда, энг аввало, сайловолди Платформасида белгиланган мақсад-вазифаларни рўйбга чиқариш, электрот манфаатларини ҳимоя қилиш, муҳим қарорлар қабул қилиш, қонунчилик ташаббусларини амалга оширишга алоҳида эътибор қаратади.

Партиянинг ғоя ва мақсадлари, устувор вазифаларини амалга оширишда барча даражадаги депутатлар фаолияти энг муҳим механизм саналади. Депутатларнинг, айниқса, сайловчилар билан мунтазам алоқа ўрнатгани, муносабатлар билан ишлаш борасидаги фаолияти ва ташаббускорлиги алоҳида аҳамиятга эга. Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларга ЎзМТДПдан сайланган депутатлар 2018 йил давомида фуқаролар муносабатлари асосида турли мутасаддиларга 6 минг 515 депутатлик сўровини юборган. Уларнинг 4 минг 906 таси ижобий ҳал этилган. Партия сайловолди

Платформасида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш, электрот манфаатларини ҳимоя қилиш, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, жойларда қонунлар, ҳукумат қарорлари ижроси устидан самарали депутатлик назоратини амалга ошириш борасида Кенгаш сессиялари кун тартибига 434 ташаббус-масала киритган. Бу ҳудудлар кесимида таҳлил қилинганда, Тошкент шаҳридаги партия гуруҳлари ҳиссасига 75 масала, Наманган 57, Қорақалпоғистон Республикаси 36, Жиззах 36, Тошкент 33, Фарғона 32, Қашқадарё 29, Навоий 29, Бухоро 22, Сурхондарё 21, Андижон 20, Самарқанд 17, Хоразм 14, Сирдарёдаги ЎзМТДП гуруҳларига эса 13 ташаббус-масала тўғри келди.

Ушбу рақамлар замирида одамлар ҳамда ҳудудларнинг қанчадан қанча муаммо ва масалалари ётибди. Партия гуруҳларининг сессияларига масала киритиб, қарор қабул қилинишига эришиши, ўз набабатида, ЎзМТДП сайловолди Платформасидаги вазифалар ижросига қаратилган муҳим қадам ҳамдир. Бу эса партия гуруҳларидан фаолият ҳамда ташаббускорликни талаб қилади. Бироқ ташаббускор партия гуруҳлари билан бирга фаолиятига сусткашлик билан ёндашаётган, партия дастурий вазифалари ижросига панжа орасидан қараётган депутат ва гуруҳларимиз ҳам йўқ эмас. Масалан, ўтган йили халқ депутатлари Хўжайли, Тахياتош, Бувайда, Қўшқўпир, Зангиота, Тошкент, Янгийўл, Оҳангарон, Чиноз туманлари, Оҳангарон, Андижон ва Урганч шаҳар Кенгашларидаги партия гуруҳлари, Самарқанд вилоятининг Жомбой, Оқдарё, Пай-арик, Каттақўрғон туманларидаги

ЎзМТДП гуруҳлари эса 2016, 2017, 2018 йиллар давомида сессияга бирорта масала киритмаган. Нима, бу ҳудудларда муаммо йўқми?

— Айрим партия гуруҳларимиз йил давомида маҳаллий Кенгашлар сессияларига бирорта ҳам масала кирита олмагани ачинарли ҳол, — дейди ЎзМТДП Марказий кенгаши Ижроа қўмитаси девони бўлим бошлиғи Файрат Тўраев. — Сусткашликка йўл қўётган партия гуруҳларига партия вилоят ва туман кенгашларининг кенгайтирилган йиғилишларида тегишли чоралар кўрилимоқда. Бундан ташқари, халқ депутатлари Оқдарё, Жомбой, Мирзачўл, Шўрчи, Шуманай, Чуст, Боёвут, Олот туманлари ҳамда Урганч шаҳар Кенгашларидаги айрим депутатлар партия ташкилотлари билан алоқани тўғри йўлга қўймаган, фаолияти ҳисоботини вақтида тақдим этмаган, депутатлик ваколатларидан унумли фойдаланмаган. Ўтган йили партия ташкилотлари билан алоқасини узган, партия ҳаётида фаол иштирок этмаётган 12 нафар ана шундай депутат муттаъидан олдин қаққириб олинди.

Дарҳақиқат, ҳам халқ, ҳам сиёсий партия вакили бўлган депутат партия фаолиятига кўмақдош бўлиши, фуқароларга қайишиши, уларнинг муаммоларини ҳал этиши, ҳудудларда ечимини қўйганда тизимли масалаларни Кенгаш сессияларига олиб чиқиб, мутасаддилар эътиборини қаратиши лозим. Аксинча, зиммасидаги масъулятни ҳис қилмайдиган, сусткашлик билан партиянинг жамиятдаги мақеви соя соладиган вакиллар баҳридан ўттиш мақсадга мувофиқ.

Партия ташкилотлари ва депутатлик бирлашмалари ўз фаолиятини танқидий назар билан таҳлил қилиши келгусидаги муваффақиятлар қалити ҳисобланади. Шундай экан, улар бу йилги сиёсий синов даври олдидан камчиликларни нафақат аниқлаш, айти пайта уларнинг сабабларини таҳлил этиш ва ечимини топиши даврининг ўзи тақозо этмоқда.

Муҳтарома КОМИЛОВА,
“Milliy tiklanish” мухбири

Аччиқ, аммо очиқ гаплар

ТАБИАТДА ҲАЁ ҲУКМРОН ИНСОН ТАБИАТИДА-ЧИ?

Бир замонлар инсоният тафаккури, фан ва маданиятининг энг кўҳна ўчоқларидан бири бўлган бу муқаддас замин — Беруний-у Ибн Сино, ал-Фарғоний ва ал-Хоразмий, Форобий-у Мирзо Улуғбеклар Ватанига истиқлол шарофати ила яна файз қайтди. Танлаган йўлидан дадил одимлаётган халқимиз фан, таълим, тиббиёт, маданият, спорт ва шу сингари барча соҳада бемисл ютуқларга эришиб, дунё эътиборини тортиди. Шу билан бирга ўзлигимиз кўзгуси — миллий либосимиз, кийиниш маданиятимиз ва қадриятларимиз қайта тикланмоқда.

Санъаткорларимиз чет эл сафарига чиққан-да, аввало, уларнинг миллий либоси томошабинни ўзига тортди, нафосатнинг ёрқин ифодасидек юракларни тўлқинлантириши айни ҳақиқат.

Салкам тўрт минг йиллик тарихга эга миллий либосларимиз мазмун-моҳияти бор. Масалан, дўппининг ички бир қисми "меҳроб" деб аталади. Шу боис дўппини дуч келган жойга қўйилмайди. Ҳамма халқнинг турли кўринишдаги бош кийими бор, лекин дўппи иссиқ ва совуқдан ҳимояловчи мўътадил кийим бўлиш баробарида азиз бошни бало-қазолардан асрагувчи, маълум маънода, тумор ҳамдир. Дўппи қиррасини айлантириш учун безакли жияқдан фойдаланилади. Қадимий эътиқодга кўра, у ҳам инс-жинслар таъсиридан сақловчи бир восита.

Баъзи хотин-қизларнинг "оммавий маданият" таъсири ўлароқ очиқ-сочиқ юриши миллий қадриятларимизга дарз солиш баробарида келажак авлод тарбиясига ҳам салбий таъсир кўрсатиши муқаррар. Тўғри, Фарб маданияти қадимий ва ўзига хос, лекин ажнабий либоснинг миллий менталитетимизга тўғри келмайдиган томонлари ҳам талай.

Майли, модадан ортада қолмаслик, урф бўлган либосларни кийиш керакдир. Лекин ҳар нарсада бўлгани каби кийинишнинг ҳам ўзига хос мезъори, тартиб-таомили бор.

Либос танлаш, кийиниш маданияти, айниқса, санъат соҳаси, жумладан, қўшиқчилик санъатида муҳим аҳамиятга эга. Ойнаи жаҳон орқали намойиш этилаётган баъзи видеоклипларни кўриб, ўзимизни ноқулай сезамиз: ажаб, ашула айтмоқчимиз ё қоматини кўз-кўз қилмоқчимиз? Чет эл киноларидаги қаҳрамонлардан андоза олиб, миллий одатларимизга ёт ўлароқ, очиқ-сочиқ, ярим-ёрти либосларда кўриниш шарқона одоб-ахлоққа қанчалик тўғри келади?

Кийинишда ҳаёлилик таомилларнинг но-зик жиҳатлари борлиги тўғрисида таъкидлаб ўтдик. Донишмандларимиздан бири шундай деган эди: "Ҳаё инсон қалбида, туйғусида, либоси — ташқи кўринишида намоён бўлувчи, ифбат ва назокатни оширувчи ақл-фаросат гулшанининг тоза гулдир".

Шу ўринда ибратли бир ривоят: Бир ўлкага ёғиб бостириб кириб қиргинбаротни бошлаб юборибди. Улимга маҳкум этилганлар орасида бир аёл ҳам бор экан. Уларни олиб кетишга банданида ўша аёл ип ва игна беришларини илтимос қилибди. "Нима қиласан ип-игнани" — дея сўрабди жаллод. "Тиззамнинг ёнидан чоки сўкилибди, шуни чандиб олай", дебди маҳкума. "Ахир сен ҳозир ўласан-ку", дея қулишибди побонлар. Шунда мўмина аёл жавоб қилибдики: "Мен аёлман, шарм-ҳаёни сўнги нафасимга сақлашим керак!".

Хорижда урф бўлган йиртиқ-ямоқ жинси шимларни илгари Европа халқларига мансуб қиз-жувонлар кийишарди. Ҳозир эса кўча-кўйда, жамоат жойларида шундай шимлар билан бамайлихотир юрган маҳаллий қизларни ҳам кўрамиз...

Маънавиятимиз кўзгуси бўлмиш миллий либосларимиз — аждодлар мероси, улар янги-янгилар авлодлар диди ва талабига қараб мукаммаллашиб боради. Айни дамда чет эллардан бозорларимизга кириб келаятган "энг замонавий", мусулмончиликка хос бўлмаган "антиқа" кийим-кечаклар ҳам мавжуд. Бу хатарли иллат, айниқса, ёш қизларни домига тортаётгани ачинарлидир.

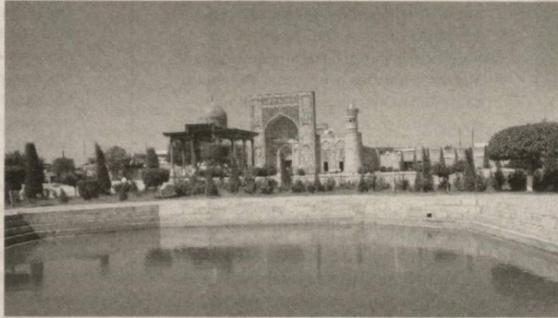
Табиатда ҳаё ҳукмрон... Инсон табиатида-чи? Ибн Сино ва Берунийлар авлодининг кийиниш маданияти, муносиб ворислик таомили наҳотки бугун шуни тақозо этаётган бўлса?

**Муҳаммад ШОДИЙ,
Ёзувчилар уюшмаси аъзоси**

Туризм — сардаромад соҳа

Шу йилнинг 21–23 февраль кунлари Бухорода Ўзбекистонда зиёрат туризми бўйича илк халқаро форум бўлиб ўтди. Тадбирда Ислом дунёсининг нуфузли халқаро ташкилотлари, зиёрат туризми билан шуғулланувчи сайёҳлик фирмалари раҳбарлари, дин уламолари, дунёнинг 20дан ортиқ давлатидан келган вакиллар ва журналистлар иштирок этди. Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг бевосита ташаббуси билан ўтказилган форумни ташкил қилишдан мақсад зиёрат туризмининг ривожлантириш соҳасида халқаро ҳамкорликни кенгайтириш, бу йўналишга тўғридан-тўғри инвестицияларни жалб этиши, Ўзбекистонни зиёрат туризмининг йирик марказларидан бири сифатида танитиш ва "Ҳалол" стандартини жорий этишидир.

ЗИЁРАТ ТУРИЗМИ БЎЙИЧА ИЛК ХАЛҚАРО ФОРУМ САМАРАЛИ ЯҚУНЛАНДИ

Маълумки, Ватанимиз Буёк ипак йўлининг марказида жойлашган ва тарихий обидаларнинг кўпчилиги жиҳатидан дунёда етакчи ўринда туради. Шунинг учун дунё ҳамжамияти томонидан "Очиқ осмон остидаги музей" дея эътироф этилган Ўзбекистонда туризмининг ривожлантириш мақсадида кенг кўламли амалий ҳаракатлар қилинмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 28 декабрда Олий Мажлиси Мурожаатномасида билдирилган тақдирларни амалда таъбиқ этиш мақсадида "Ўзбекистон Республикасида туризмининг жадал ривожлантиришга оид кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги фармон ҳамда 2019–2025 йилларда Ўзбекистон Республикасида туризм соҳасини янада ривожлантириш Концепцияси тасдиқланганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Умуман, ушбу соҳани ривожлантиришга қаратилган ҳуқуқий асослар туфайли хорижий сайёҳлар сафи янада кенгаймоқда. Утган йили 5 миллиондан кўп турист юртимизга ташриф буюрган. 2025 йилгача бу

кўрсаткичи 7 миллиондан ошириш, сайёҳлик экспортидан келадиган даромаднинг эса 2 миллиард долларга етказиш кўзда тутилган. Бу йилдан бошлаб эса 45 давлат фуқаролари учун юртимизда 30 кунгача визасиз тартиб ўрнатилгани, 76 давлат фуқаролари учун энгиллаштирилган тартибда электрон виза олиш, 100дан зиёд мамлакат фуқаролари учинчи давлатга боришда Ўзбекистонга 5 кунгача визасиз кириш каби қатор имтиёزلар жорий этилди.

Зиёрат туризми бўйича илк халқаро анжуман Бухорода ўтказилгани бежиз эмас. Шарифлик мақомига эга бўлган шаҳар ислом дини ривожига улкан ҳисса қўшган буёк уламолар камол топган табаррук маскан саналади. Ислом дунёсининг олтин силсиласи давомчилари ҳисобланган ети пир ҳам айнан Бухорода кўним топган. Шунингдек, қадим кентнинг юзлаб тарихий обидалари, табаррук қадамжолари, маданий мерос дурдоналари дунё жамоатчилигининг эътирофига сазовор бўлиб келмоқда. Имом Бухорий, Ҳўжа Абдуҳолик Гиждувоний, Баҳоуддин Нақшбанд, Абу Ҳафс Кабир ва бошқа алломалар номи бутун мусулмон оламига машҳурдир.

Халқаро анжуманда Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси ва Республика "Хунарманд" уюшмаси билан ҳамкорликда каллиграфия, миниатюра, кулолчилик, ёғоч ўймакорлиги ва бошқа йўналишлар бўйича мини-кўргазмалар

ташкил қилинди. Мамлакатимизда зиёрат туризми салоҳиятини ошириш ва бу борада хориж тажрибасини ўрганиш мақсадида давра суҳбатлари ўтказилди. "Ислом динининг ёйилишида ўзбекистонлик олим-уламоларнинг ўрни", "Мусулмон сайёҳлар учун халқаро рейтинг ва унинг мамлакат рейтингини оширишдаги аҳамияти", "Туризмнинг маданий меросга таъсири" каби мавзуларда маърузалар тингланди. Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Туризмни

ривожлантириш давлат қўмитаси, Бухоро вилояти ҳокимлиги, Вазирлар Маққамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмита ва форумнинг бошқа қатнашчилари иштирокида "Ўзбекистонни зиёрат туризми марказларидан бири сифатида эътироф этиш тўғрисида" Бухоро декларацияси қабул қилинди ва бир неча ҳамкорлик меморандуми имзоланди.

Маълумки, Ислом динига эътиқод қилувчилар сони дунё бўйича 1,8 миллиарддан ортиқ ва шундан қарийб 150 миллиони ҳар йили саёҳат қилади. Сайёҳликнинг муҳим йўналиши ҳисобланган зиёрат туризмига қизувчилар сони эса дунё бўйича ҳар йили 330 миллионга етади. Зиёратчиларнинг асосий қисми Исроил, Саудия Арабистони, Италия, Франция ва Ҳиндистондаги машҳур диний қадамжоларга боришади.

Мамлакатимизда зиёрат туризмининг ривожлантиришга қаратилган мазкур форум Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси фаолиятида ҳам муҳим аҳамият касб этади. Зеро, партиянинг сайловли Платформасида сайёҳлик инфратузилмасини янада ривожлантириш, сайёҳлар учун мўлжалланган объектларнинг ҳар томонлама мақбул бўлиши, транспорт ва меҳмонхона хизматлари, соҳага замонавий ахборот технологияларини жорий этишни таъминлаш, виза бериш тартибини соддалаштириш бўйича тегишли чора-тадбирлар белгиланган. Бухоро форуми ЎзМТДПнинг ушбу дастурий вазифалари билан муштарақдир.

**Улуғбек ЗИЯДУЛЛАЕВ,
халқ депутатлари
Чилонзор туман Кенгашига
ЎзМТДПдан сайланган депутат**

Тадбир

ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИГА ҲУЖЖАТ ТОПШИРИШДА

мактаб, лицей ва коллежни шу йил тугатган ўқувчилар
ҳеч қандай пул тўламайди

Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги пресс-холлида "Олий таълим муассасаларига тест синовлари орқали қабул қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарор лойиҳаси юзасидан матбуот анжумани ўтказилди.

Давлат тест маркази директори Мажд Каримов қарор лойиҳасининг мазмун-моҳиятини тушунтириб, мазкур тизимда кутилаётган ўзгаришлар ҳақида маълумот берди.

Айтилишича, қарор лойиҳасида ўтган йил ва ундан олдинги даврда ўқишни тугатган абитуриентлар тест синовларида иштирок этиш учун энг кам ойлик иш ҳақининг бир баробари миқдорда тўловни амалга ошириши тақлиф этилмоқда.

Давлат тест маркази абитуриентлар 2020–2021 ўқув йилидан бошлаб 5 фан бўйича имтиҳон топшириши мумкинлигини режалаштирмоқда. Абитуриентлар тест фанлари мажмуасини икки бўлигга ажратиб, яъни учта мажбурий ва иккита ихтиёрий фандан имтиҳон топшириши назарда тутилаётган. Ёшларнинг она тили бўйича саводхонлигини ошириш ва аниқлаш мақсадида ёзиш кўникмаларини баҳолаш учун она тили (ўзбек, рус, қорақалпоқ) бўйича диктант топшириш йўлга қўйилади.

— Ўзбекистонда олий таълим муассасаларига кириш тест жараёнларининг халқаро стандартларга мос равишда ўтказилишини таъминлаш мақсадида Халқаро илмий-методик марказ ташкил этилиши режалаштирилган, — деди Мажд Каримов. — Марказ

тест синовларини баҳолаш учун жараёнга халқаро экспертлар гуруҳини ҳам жалб этади. Бундан ташқари ҳар бир абитуриент ҳужжатларини танлаган олий таълим муассасасининг жойлашган ҳудудидан қатъий назар, ўз ҳудудидидаги Давлат хизматлари маркази орқали топширади. Бу хизмат учун тахминан 10–20 минг сўм тўланади. Олий таълим муассасасига кириш давлат имтиҳонлари учун ҳужжатларни электрон юклав имконияти ҳозирча яратилмаган.

2019–2020 ўқув йили қабулида ҳам 2018 йилдаги тажрибани давом эттириш, абитуриентларга тест синовларини топширишда қулай имкониятлар яратиш мақсадида қарор лойиҳасига бир қатор тақлифлар киритилмоқда.

Анжуманда таъкидланганидек, абитуриентларнинг ўқишга кириш имкониятини янада ошириш мақсадида уларга бир вақтнинг ўзига учта бакалаврият таълим йўналишини танлаш ҳуқуқи берилмоқда. Бундан ташқари, уларга амал қилиш муддати уч йил бўлган сертификат берилади. Сертификатдан уч йил давомида олий таълим муассасаларига ўқишга кириш учун фойдаланиш мумкин. Бир вақтда учта олий таълим муассасасига ҳужжат топшириш масаласи кейинчалик оптимизациялаштирилиши, танлов ҳуқуқи бўйича улар сони янада оширилиши маълум қилинди.

Анжуманда шу йилда мактаб, лицей ва коллежларни яқунлаган битирувчилар учун тест синовлари мутлақо бепул, ҳеч қандай тўловларсиз ўтказилиши тартиби ҳақида ҳам маълумот берилди, журналистлар саволларига жавоб қайтарилди.

**Нигора НИШОНБЕКОВА,
"Milliy tiklanish" мухбири**

ФОТОАЙБНОМА

КЎЧАЛАР, КЎЧАЛАР, ТИРБАНД КЎЧАЛАР...

Пойтахт аҳолиси ва шахримиз меҳмонлари, айниқса, Чилонзор метро бекати жойлашган ҳудуд гавжумлиги, савдо шахобчалари сероблиги, кўп қаватли уйлар бир-бирига яқин ва тигиз жойлашганини яхши билади.

Бу эса фуқаролардан эҳтиёткор ва эътиборли бўлишни талаб этади. Бу ҳам етмаганидек, мазкур ҳудуднинг халқ тилида "Ипподром" деб юритиладиган Чилонзор буюм савдо мажмуаси томон олиб борувчи қисмида йўлларнинг четига шахсий автомобиллардан тортиб йўналишли таксилар (Дамас автомобиллари) турнақатор бўлиб жой-

лаштирилаётгани пиёдалар учун ноқулайлик туғдирмоқда. Айниқса, кўп қаватли уйларга кириш йўлаклари автоуловлар билан деярли тўсиб қўйилган: уларни дуч келган жойга қўйиб кетиш қарийб одат тусини олган. Бу эса мазкур уйларда истиқомат қилувчи аҳолининг ҳақли эътирозига сабаб бўлмоқда. Сиз суратларда кўриб турган ҳолат, айтинг-чи, йўл-транспорт ҳодисаларининг келиб чиқмаслигига қанчалик кафолат беради?

**Сардор МУЛЛАЖОНОВ (фото),
"Milliy tiklanish" мухбири**

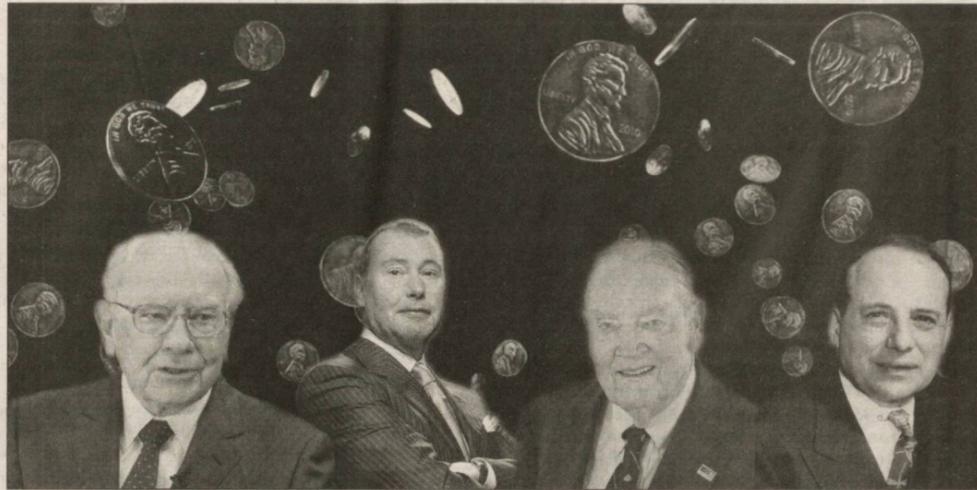

Бизнинг шарҳ

"Ўзингга ишон!" шиори билан

муваффақиятга эришган инвесторлар ҳаёти ва фаолиятига бир назар

Дунёда ҳар бир соҳада бўлгани каби инвестиция киритишда ҳам ўзига хос малака ва фазилятлари билан ажралиб турувчи афсонавий шахслар бор. Улар катта миқдорда молиявий қудратга эришишдан ташқари, уни тўғри йўналтиришнинг сир-асрорини ҳам яхши билади. Борди-ю қудратли сармоядорлар рўйхати тузилса, у катта бир энциклопедия даражасига етиши мумкин. Уоррен Баффетт, Филипп Фишер, Жон Богл, Дэвид Дреман, Бенжамин Грехам ва Жеффри Гундлах ана шундай қудратли инвесторлар сирасига киради. Мақоламизда айнан шу инсонларнинг инвесторлик фаолияти ҳақида сўз юритамиз.

Уоррен Баффетт — дунёдаги энг бадавлат кишилардан бири. Дунё тадбиркорлари орасида катта хурматга сазовор бу инсон ҳозирги кунда ҳам фаол инвестицион фаолият юритади. "Berkshire Hathaways" компанияси орқали акцияларга маблағ киритиш ва акциядорлик жамиятларидан улушлар сотиб олиш орқали улкан бойлик тўплаган. Унинг молиявий фаолияти инвестиция дунёси вакилларининг ҳавасини келтиради. Уоррен капиталнинг катта қисmini (30 миллиард доллар) хайрия ишларига сарфлаши билан ҳам машҳур.

Уоррен Эдвард Баффетт 1930 йил 30 августда Небраскадаги Омаха шаҳрида туғилган. У сиёсатчи ва тадбиркор Говард Баффеттнинг уч фарзандининг иккинчиси ва ёлғиз ўғли саналади. У дастлабки таълимни Омахада олса-да, кейинчалик, яъни 1942 йилда отаси АҚШ Конгрессига сайловларда ғолиб бўлганидан сўнг оила Вашингтонга кўчади ҳамда бу ерда Уоррен Баффетт Alice Deal Junior High School ва 1947 йилда Woodrow Wilson High Schoolни тамомлайди.

Уорреннинг молиявий қудрати 2018 йилда 108,4 миллиард долларга баҳоланди. Уни кўпчилик "омахалик афсунгар" ёки "фолбин" деб аташи ҳам ҳақиқатдан йироқ эмас. Уоррен дунёдаги энг бой инсонлардан бири ва молиявий қудрати жиҳатидан АҚШ тадбиркорлари орасида иккинчи ўринда туради.

Уоррен Баффетт биржада ўзини биринчи марта 11 ёшида синаб кўради. Опаси Дорис билан бирга "Cities Service" корхонаси акцияларининг ҳар бир донасини 38,25 доллардан сотиб олган. Акциялар дастлаб 27 долларга тушиб кетади, кейинчалик 40 долларга кўтарилади ва Баффетт бундан

фойдаланиб қолиш мақсадида уларни сотади. У бундан деярли 5 доллар фойда олади. Қизиги шундаки, айнан шу акциялар бир неча кундан сўнг 202 долларгача кўтарилади. Агар Баффетт бироз шошмаганида 500 доллар фойда олиши ҳам мумкин эди. Бу ҳодиса уни инвестор сабрий бўлиши, агар нарх тушиб кетса хавотирга тушмаслик, қисқа муддатли фойдага қизиқмаслик, агар бошқа шахсларнинг пулларидан фойдаланилганида (нархлар тушиб кетганида ўзини айбдор ҳис қилган, чунки акцияларни опасининг пулига сотиб олган эди) омадга ишонини кераклигига ўргатади.

Уоррен 13 ёшида дастлабки даромадлари тўғрисида декларация топширади. Ўша пайтда унда мавжуд бўлган маблағ велосипед ва қўл соати сотиб олишга етарли эди. Бу эса кундалик фаолияти — газета тарқатувчилик билан боғлиқ бўлган.

Унинг саргарошонига пинбол ўйини автомат ускунаси ўрнатиш учун 10 миң доллар киритгани биринчи йирик капитали ҳисобланади. Бу Уоррен учун жуда омадли келган. Баффетт бозорни олдиндан прогноз қилиш фойдасиз, деб ҳисоблайди. Унинг фикрича, муваффақиятга фақат муайян тамойилга амал қилиш ва сабр-тоқатли бўлиш орқали эришиш мумкин.

2011 йилда "Forbes" журнали Баффеттнинг дунёнинг энг қудратли шахслари рўйхатида киритди. 2018 йилда журналининг миллиардерлар рўйхатида учинчи ўринни эгаллади. Бунда Баффеттнинг капитали 84 миллиард долларга баҳоланди.

Таниқли инвесторлар орасида Филипп Фишер ҳам алоҳида ажралиб туради. У 2004 йилда 96 ёшда вафот этган. Бироқ

тарихда энг қудратли молиячи, олим сифатида қолди. У қимматли қоғозлар спекуляциясига бағишлаб "Одатий акция ва ноодатий фойда" номли китоб ёзган. Унинг шоғирдларидан салмоқли муваффақиятга эришганлар орасида Уоррен Баффетт ҳам бор.

Тўлиқ исми Филипп Артур Фишер бўлган бўлажак инвестор 1928 йилда Стэнфорд университети қошидаги Иш бошқариш олий мактабини тугатган. У дастлабки фаолиятини Сан-Францискодаги "Anglo London & Paris National Bank" ида таҳлилчи лавозимида бошлади. 1930 йилда акцияларни сотиб олувчи одамларни излаб топадиган брокерлик компаниясига ишга ўтади. 1931 йилнинг 1 мартини "Fisher & Company"га асос солган. 1932 йилда ушбу компаниянинг ойлик соф даромади 2,99 долларни ташкил этди, 1933 йилда эса бу кўрсаткич 29 долларга етди. Бироқ Фишер бу йилларни ҳаётининг энг унутилмас ва фойдали даври бўлган, деб ҳисоблайди. Чунки у ўшанда инвестиция киритиш концепциясини тўлиқ тушуниб етган ва ўзига яраша мижоз йиғиб олган.

Филипп Фишер 74 йил инвестиция соҳасида фаолият юритди ва 91 ёшида ўз фаолиятини якунлади.

Уоррен Баффеттнинг муваффақиятли фаолият юритишида ХХ асрнинг йирик таҳлилчи ва молиячиларидан бири Бенжамин (Бен) Грэм (Грэхем)нинг ҳам таъсири катта. У инвестиция соҳасидаги илмий фаолияти билан ҳам машҳур. Бен Грехам энг биринчилардан бўлиб қимматли қоғозларни таҳлил қилишга катта эътибор қаратган ва тўлиқ баҳоламанган акцияларга пул тикишининг устаси саналади. У 1976 йилда вафот этган.

Бенжамин (асл фамилияси — Гроссбаум, яхудий бўлган) 1894 йилнинг 8 майида Лондонда туғилган. У бир ёшга тулганида оиласи АҚШга кўчиб ўтади. Отаси шиша буюмлар ишлаб чиқарувчи тадбиркор бўлган (1903 йилда вафот этди). Онаси рўзгорни тебратиш учун уй пансионини очади.

Бенжамин Нью-Йоркдаги Колумбия университетига синовларда юқори натижа тўплагани сабаб стипендия ҳисобидан ўқишга киради ва уни 1914 йилда тамомлайди. Талабалик пайтидаёқ бир вақтнинг ўзида университетнинг филология, фалсафа ва математика факультетларида ишлашга қақрилади. Бироқ у Уолл-стритдаги брокерлик компаниясини афзал кўрган.

Бенжамин Грэм дастлаб "Newburger, Henderson & Loeb" фирмасида ҳафтасига 12 доллар эвазига ишлаб юрган. 1919 йилда Грэмнинг маоши 600 миң долларни ташкил этади. 1926 йилда Бенжамин ва Жерор Ньюмен ҳамкорликда инвестиция компаниясини очашди. 1928–1956 йилларда Грэм "Graham-Newman", компаниясида ишлашдан ташқари Колумбия университетига талабаларга молия йўналишидан сабоқ берган. 1934 йилда Дэвид Додд билан ҳамкорликда "Қимматли қоғозлар таҳлили" номли китоб ёзди. Бу китобнинг ҳали-ҳануз "инвесторлар библияси" деб аталиши ҳам Бенжамин Грэмнинг бу соҳадаги салоҳияти ва муваффақияти тан олиншини англатади.

Машҳур инвесторлар орасида Жеффри Гундлах ўзининг математик салоҳияти билан барчани лол қолдиради. Чуқур изланиши ва қобилиятини ишга солиб юқори мавқега эришган.

Жеффри 1959 йилда АҚШнинг Буффало шаҳрида таваллуд топган. Унинг отаси боҳулиг йўлакчалари учун бўёқ ишлаб чиқарадиган кимё корхонасига эга бўлган. Онаси

эса оддий уй бекаси эди. Гундлах ҳеч қачон бадавлат оила фарзанди бўлишга ҳавас қилмаган ва моддий етишмовчиликларни билими ва меҳнатсеварлиги билан қоплаб келган.

У мактабда аъло баҳоларга ўқийди. Айниқса, математикага қизиққан. Мактабдан сўнг молия соҳасига ихтисослашган Дартмут коллежига ўқишга киради. Коллеждан сўнг 1981 йилда Йэль университетига тахсил олади. Бироқ кўп ўтмай ўқини ташлаб Калифорнияга кетишга мажбур бўлади.

У дастлаб сугурта соҳасида ишлаб бошлади. Лекин сугуртада ҳам кўп ишламайди. У тезда муваффақиятга эришиш ва бойиб кетиш йўлини излайди ва ўзини инвестиция банкири сифатида синаб кўрмоқчи бўлади.

Гундлах айни шу мақсадда телефон қамқорлари китобининг "Инвестицион менежерлар" бўлимини очади ва TCW компаниясига иш сўраб кўнғироқ қилади. Бироқ Жефферининг ўша пайтда инвестиция борасида на билими, на тажрибаси бор эди. Сўхбат чоғида TCW компанияси вакиллари унинг математик салоҳиятига лол қолади ва унга иш таклиф қилади. Гундлах у ерда инвестициянинг энг муҳим жиҳатларини ўрганади. Қисқа муддатда бу борада жуда кўп маълумотга эга бўлади. Орадан бир неча йил ўтиб катта муваффақиятга эришади, компания унга ярим миллиард доллар миқдоридеги маблағни бошқаришни ишониб топширади.

Лекин у 2009 йилда ички маълумотлардан ўз манфаати йўлида фойдаланиши, мижозларни бошқа компанияга ўтказиш ва ходимларни TCWга рақобатчи бошқа компания тузишга даъват қилиш айби билан ишдан бўшатилади. Бироқ бундан норози бўлган катта менежерлар ишга чиқишдан бош тортиб Жефферининг уйига келишади. Айни шу сабаб у хусусий фирма очишга қарор қилади. Жеффри асос солган "DoubleLine Capital" сармоя компанияси бугунги кунда TCW активларидан анча юқори бўлган акцияларни бошқаради.

Жефферининг бу борада ўз қондаси бор: у инвестиция объектларига боғланиб қолмаслик тамойили ассосида фаолият юритади.

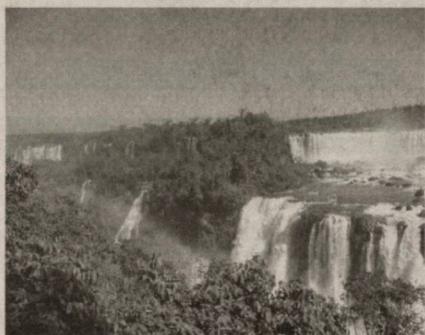
Дунёда инвесторлар кўп ва улар орасида муваффақиятга эришаётганлари ҳам етарлича топилади. Бугунги кунда Ўзбекистонда ҳам инвесторларни жалб қилиш, бу соҳадаги мавжуд салоҳиятдан етарлича фойдалана олишга йўналтирилган кенг қўлмалли ислохотлар олиб борилмоқда. 2019 йил бежиз "Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили", деб номланмади. Айтиш жоизки, хорижий инвесторлар учун бир неча йиллар давомида таъбир жоиз бўлса "очилмаган кўриқ" бўлиб келган мамлакатимиз бугун дунёга буй кўрсатиб, ишбилармонларни оҳанграбодек ўзига тортмоқда.

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг 2017 йил 31 мартдаги фармони билан Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси ташкил этилди. Бугун ушбу қўмита ягона давлат инвестиция сиёсатини шакллантириш ва юритиш, чет эл инвестицияларини жалб қилиш, инвестиция муҳитини такомиллаштириш, чет эл капитали иштирокини кўллаб-қувватлаш каби вазифаларни бажариб келмоқда. Мамлакатимизга инвестиция, хусусан, тўғридан-тўғри киритилаётган инвестициялар ҳажми тобора ошиб бораётир.

Мухторбек АБДУЛЛАЕВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

Рангин дунё

ТАБИАТ МЎЖИЗАСИ БЎЛМИШ НОЁБ ШАРШАРА

Яшил сайёрамизда ҳайратланарли табиат ажойиботлари кўп. Уларни кўрган киши беихтиёр табиатга инжа муносабатда бўлиши, уни аяши, алқашу, улуғлаши, шубҳасиз. Жанубий Африкадаги Викториа, Шимолий Америкадаги Ниагара, Жанубий Америкадаги Игуасу шаршараси ана шундай табиат мўъжизалари сирасига киради.

Викториа, Ниагара шаршараси ҳақида кўп эшитганмиз, лекин Игуасу ҳар доим ҳам тилга олинавермайди. Бироқ унинг гўзаллиги ва жозибadorлиги улардан сира қолишмаслиги сайёҳлар томонидан кўп бора эътироф этилган. Гап шундаки, ундан тушадиган сув 23 километр узокликдан оқиб келишидан ташқари, ушбу дарё уч давлат — Бразилия, Аргентина ва Парагвай чегарасини кесиб ўтади. Дарё ЮНЕСКО бутунжаҳон мероси рўйхатида киритилган ва Аргентина ҳамда Бразилия худудига жойлашган Миллий боғ чегарасини белгилаб беради. 2011 йилда Игуасу махсус танлов натижасига кўра, сайёрамизнинг 7 янги мўъжизаси сафидан ўрин олган.

Шаршаранинг ўртача баландлиги 60-70 метр. Сувнинг юқоридан қаттиқ зарб билан тушиши оқибатида деярли 10 километр масофадан ернинг титраши сезилиб туради. Шовқинини эса 30 километр наридан эшитиш мумкин. Сувнинг майда зарраларга ажралиб учуши натижасида камалак ҳам пайдо бўлади. Ҳатто бир вақтнинг ўзида 20га яқин камалакни кўриш мумкин.

Бундай мўъжизакор табиат туҳфасини, албатта, дастлаб шу ерлик аборигенлар аниқлашган. Унинг номи ҳам ҳиндуларнинг Гуарани қабиласи тилидан олинган, бўлиб "Yguaзу" — катта сув, деган маънони англатади. Европаликлардан биринчи бўлиб бу шаршарани 1541 йилда асли испаниялик бўлган Альвар Нуньез Кабеза де Вака кашф этган. У янги дунё тадқиқотчиси саналган ва шаршара жойлашган худудга Инкларнинг машҳур хазинаси ҳақида афсонавий давлат Эльдoradoни топиш орзусида келган.

Де Вака бошчилигидаги кема отряди Бразилия қиркоқларига келиб тушади ва қуруқлик бўйлаб, тоғлар орасидан ичкарига кириб боради. Сув шовқинини эшитиб экспедиция аъзолари шаршара томон боришади. Шундан сўнг улар шаршара кашф этилгани ҳақида испан империяси пойтахти — Мадригга хабар юборади. Бироқ қиролни худуднинг гўзаллиги эмас, янги дунёдаги хазина кўпроқ қизиқтиради эди. Шу боис шаршара бир неча юз йил давомида ёдга олинмаган. Игуасу ўша пайтда континентни тадқиқ қилаётган Боселли томонидан 1864 йилда иккинчи бор "кашф этилади".

Игуасу икки босқичли 275 каскаддан иборат. Унинг деярли барча шаршарасини алоҳида қояли оролар ажратиб туради. Игуасу шаршараларининг аксариятининг ўз номи бор. Улар орасида энг жозибador ва машҳури — "Иблис бўғзи" (Garganta del diablo) деб аталади.

Гарганта-дель-Диабло энг улкан шаршара саналади. Бу ерга келиш унчалик қийин эмас. Чунки сайёҳлар келиши учун юқори даражада инфратузилма мавжуд. Ҳар йили шаршара гўзаллигидан баҳраманд бўлиш

учун 2 миллиондан ортиқ сайёҳ келади.

Игуасу шаршаралар ансамблини ҳам Бразилия, ҳам Аргентина томондан томоша қилиш мумкин. Уларнинг учдан икки қисми Аргентина худудига жойлашгани боис Бразилия томондан туриб томоша қилиш тавсия этилади. Негаки шаршарага усти эмас, рўпарасидан қаралса, янада ёрқинроқ — бор гўзаллиги назомён бўлади.

Сайёҳлик компаниялари вертолётда томоша қилиш учун ҳам имконият яратган. Шунингдек, шаршаранинг яқинига катерда ҳам бориш мумкин.

"Иблис бўғзи" шаршараси 80 метр баландликдан оқиб тушади. Сувнинг тушиш тезлиги шу қадар юқорикки, шаршара худуди мунтазам майда сув зарраларидан иборат булутлар билан қопланган бўлади.

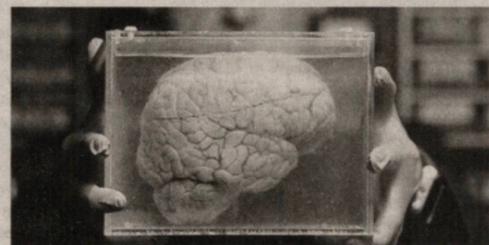
Ушбу шаршара ҳақида ҳиндулар афсона ҳам тўқишган. Унга кўра, қудратли маъбуд дарёлар ҳукмдори Мбоя (Катта Илон) Найпи исмли гўзал қизга уйланишга қарор қилади. Қиз эса оддий инсон, Тарабао исмли йигитни ёқтириб қолади. Севишганлар қочибга қарор қилишади ва дарё бўйлаб қайикда сузиб кетишади. Мбоя ғазаб отига миниб, дарё тубини тешиб, барча сувни қуйибга оқизади ва шу орқали қочоқларга ҳалокатли тузоқ қўяди. Найпи ва Тарабао тубсизликка кулашади. Афсонага кўра, қиз қояга, йигит эса соҳилдаги ёлғиз пальма дарахтига айланган. Кеч тушар пайти шафақда пальма ва қояни бирлаштирувчи камалак пайдо бўлади. Бу севишганлар бир-бирининг дийдорига тўйишига имкон беради, дейилади илдизлари олмас замонларга бориб туташидиган қадимги халқ ижодиёти намунасида.

Шу афсона сабаб ҳам Игуасунинг энг йирик ва ҳайбатли шаршарасига "Иблис бўғзи" номи берилган.

Зайнаб БЕКИЧАНОВА,
Ичан қалъа давлат музей-қўриқхонаси
Маданият ва маърифат бўлими бошлиғи

АҚШдаги Йэль университети антропологлари инсоннинг қадимий аجدодлари овқатланиш рақонидега юқори миқдорда ёғ маҳсулотлари бўлгани миёнини ўлчаниш катталашуви ҳамда ҳозирги турдаги одам пайдо бўлишига олиб келган, деб тахмин қилишмоқда. Бу ҳақида "Phys.org" саҳифасида маълумот берилган.

ОДАМ МИЯСИ ҚАНДАЙ ШАКЛАНГАН?

Олимлар айнан гўшт истеъмол қилиш Homo sapiens — ақлли одамнинг ривожланишида муҳим омил бўлганини айтмоқда. Уларнинг фикрича, бундан тўрт миллион йил аввал гоминидлар — одам аждоди улкан йиртқич ҳайвонларнинг бош миясини ейиши орқали етишмайдиган калориянинг ўрнини тўлдирган.

Тадқиқотчилар сўзларига қараганда, моёга бўлган эҳтиёж ундан турли ёндашувни талаб этади. Гўшт ейишга бўлган қизиқиш ўткир тошли анжомларни тайёрлаш, ҳайвонларнинг бош миясини олиш учун эса бош чаноғини тош билан етарлича уриш керак эди. Шу боис сўнгги ҳолларда гоминидлар улкан сут эмизувчи ҳайвонларни овлашининг янги усулларини ўйлаб топишга мажбур бўлган.

Бундан ташқари, гўшт оқсиллари агар ёғ бўлмаса, калория жиҳатидан ҳеч қандай самара бермайди. Чунки оқсилдан ажраладиган энергия уларни неча қилишга сарфланадиган энергиянинг ўрнини қопламайди. Бу ҳайвон гўшtidан олинган энергия миёнининг ривожланишига туртки бўлган, деган фаразни йўққа чиқаради. Янги тахминга кўра, марказий асаб тизими озиқ-овқатнинг термик қайта ишланиши кашф қилунгунга қадар ривожланиши бошлаган бўлиши мумкин. Шу орқали ортиқча ҳазм бўлишининг олди олинган ва зарарли микрорганизмлар йўқ қилинган.

М.БОЛТАБОВЕВ тайёрлади.

